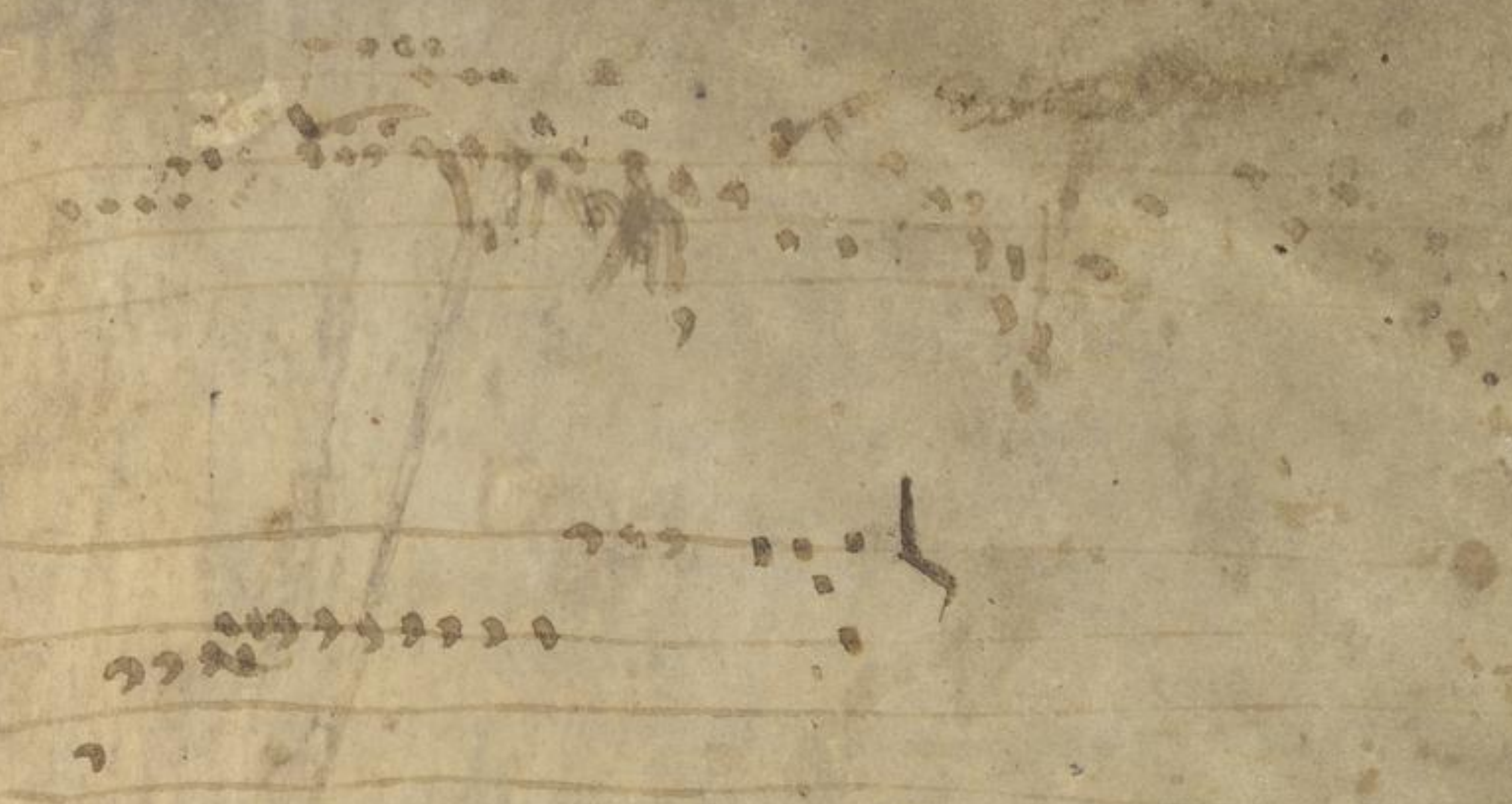FROM THE LIBRARY
OF
VICTOR CHRIST

THE FREE LIBRARY
OF
THE·FREE·LIBRARY·OF·PHILADELPHIA.
LIBER LIBERE
A·D·1891.
PHILADELPHIA
GEORGE S. PEPPER FUND.

CLASS P091 BOOK M31

PQ91
M31

In nomine domini amen

THE FREE LIBRARY OF PHILADELPHIA
5028

Chuet 3654 B 781 63
Pepper 438 - 100 R

Hec sunt ordinatioes facte in provinciali capitulo
Anno dni M° CC° lx° in ciuitati bte virgīa
in ꝯtam celebrato. Que ordinate sunt per fratres
electos. scilicet fratrem ministrum cum capitulo
tunc ministrum et suos diffinitores et alios fratres
ad hoc vocatos.

Mandat minister et diffinitores eiusdem capituli
de consilio et assensu multorum proborum et nobi
lium fratrum omnibus custodibus et gardianis in
Obedia virtute sancte obedientie quod ad contemplandum peri
culum animarum in [?] quod in nostra provincia per prelato
rum culpabiles negligentias et fratrum rebellium
nimium in ciuitatem compellant omnes fratres ad diligenter in
tendendum studio sacrarum litterarum. Specialiter
tamen fratres iuvenes non officiatos sic quod non
sacerdotes et non studentes singulis diebus
se privatos omnis cibi et potus preter panem et
aquam tamen exceptis vini eorum. aut cum hoc
ministri. recitent aliquam partem capitulorum lec
tionum de communi fratrum quibus unum cordis vinc
tis ab eodem modo. cum die recitent unam
epistolam. aut eorum alternatim incipientes epistolam
a principio vel si voluerint a dominica aptorum
usque ad finem. Scripturam cum ſeparacione
intantum. aut eorum vel pluribus ter in septimana
in refectorio. gardiano aut eius vicario
ostendant. Imponatur insuper ipsis vestra

Geo. S. Pepper Fund.
2802

prouidencia aliqua pena / quam arceant loci specialiter
Insuper omnes sacerdotes · etiam non existentes offi-
ciati / continuent omnem septimanam vno die ·
aut duobus / in quarto loco certo / vbi prouide-
ant · et procantent omne canticum / septimanatim
venientis procantatorum / tam diurnum quam noc-
turnum · et maxime diurnum · ne pignoraciones
aliquas de vectura · se valeat excusare ·
Fratres vero sacerdotes / non officiati / ab vno
ex predictis · scilicet · custode · vel guardiano / aut
alio / cui hoc facere commiserit · easdem lectiones ·
vel quarta capitula / de epistolis pauli / aut
libris historicis / duobus diebus in ebdomada
audiant / sub pena omnis cibi · [illegible] / et assi ·
Item [illegible] cunctis scriptis ferijs / col-
lationes / et sermones in [illegible] · et vbi
custodes fuerint tamen / et non lectores perso-
naliter possint · Item inhibet custodibus
ne aliquem fratrem / ad ordines diaconatus ·
promoueant · nescientem bene · et ordinate re-
gere · primum chori · Item nullus custos a-
licui nouicio caparonem auferat / sine
scitu ministri · Mandat insuper minister
omnibus custodiarum · et eorum vicarijs / quod
nullum scolarem recipiant / aut custodiam
prefato ordine receptum / ad partes [illegible]
secularis / aut [illegible] · aliquo modo

induat / nisi habeat . duos habitus / man-
tellum simplicatum . tres tunicas / singula
de pannis ꝑus madidatas / . pelles
bonas / pellicium bonum . / Lodice . tussinum .
tria femoralia / aut quatuor pannos pro ca-
pite . i . capitegia / soleas / caligas bo-
nas / quod si quis contrarium fecerit / custissime
minister privabit eos suis vestibus / Et
dabit novitiis / Nisi talis conditionis ex-
istet / quod eius receptio fratribus in mediocriter sit
utilis . et necessaria . et sibi de propriis provide-
Nota re competenter valeant . ¶ Dicitur insuper sta-
tum generale / quod nullus custos se
vestiat / donec fratres pauperes / et non habe-
re valentes sint vestiti / saltem veste su-
periori / Et ut dicti custodes sint solli-
citiores / in hiis ministris / mandamus
ne ipsis sua provisio debita prohibeat-
dum . ut permittat fratres pauperes sint
vestiti . ¶ Nullo etiam vel huiusmodi pa-
nnis fratribus parcatur / nisi prius sint
sufficienter madefacti . ¶ Hortatur etiam
ministros omnes custodes / et corporatuos
ac fratres / quod ad honorem dei et re-
verentiam altissimi sacramenti sint dili-
gentes / de ornamentis ecclesiasticis .

de dealbacione corporalium, pallarum altarium, et
omnium aliorum ad missam spectantium pertinencium.
Item libros chorales, et missales, et biblias
in ligaturis dissolutos, religari faciant.
¶ Preterea caveant diligencius gardiani,
ne boni fratres pauperes, defectum in soleis,
aut femoralibus paciantur. Et procurent
aliquam personam, que ipsis et vestes rup-
tas consuat, et abluendas abluat. Item
rogat minister, et diffinitores, omnes gar-
dianos, quod cum ipsis possibile fuerit, de vino
fratribus provideant per annum. considerant enim quod
propter vini carenciam, multe intercesserunt inter
fratres deordinaciones ¶ De infirmis et [illegible].
Nota. Ceterum iniungimus paternitati. in virtute s.
s. iniuncta mandatum nostre regule
et statuta generalia, ut infirmis fratribus
melius solito provideatur. Sed in lectisterniis mun-
dis, et necessariis, et cibis ac potibus, ipsis
congruentibus. Velit tamen [illegible]. et [illegible]
pres, quod frater elemosinam per se habens, se-
creta procuret, quamdiu duraverit, qua cessan-
te, sibi de necessariis ex parte conventus provideatur
ut superfert(?) ¶ Custodes vero circa huiusmodi
negligentes, similiter circa [illegible] eorum
absenciam, tempore vicarii, tercium [illegible].

Item quod gardiani non habeant claves
[illegible] vini [illegible] sint conventus
[illegible] diligentes in [illegible]
[illegible] conventus

ꝛ mandatis ſnoꝝ ſtatutoꝝ in obedi^tes^ . at
tinſent miniſt^o^ . ꝛ prouinciali teᵒ / ibi teuſſime
nt tales aſins offatijs / inx mandat ſtatute
gnalis abſolvent . Item videat etia ꝯmendia
de lectiſtrijs ꝑ camer hoſpitu necctrijs / ꝛ
cu ꝯſilio cuſtodis . at ſtem prudente ſibi co
vent ꝯ . dicta ſuſceptia cuſtodie alicui / boni
fris ꝛ ſeruire committant . In ingr ꝛ mraſſ
omib; ꝯuentib; q cu aliqs ꝑ tiarſ habens
comitatum / in fine temis / de ipo tranſito / aut co
ventu amot ꝯſtatt / cu pro tiavro / ipſe va
dat / aut aliu frem ꝑbu mittat / q dili
gent ꝯſidet / q iſte tranaz ꝯ i dicta domo
dimittat / in lectiſtrijs / ꝛ utenſilib; / aut aliᵃ ſup
lectile / ꝑ domo neccia / ſz illa in ſeptis reduyat .
ut ſuo ſucceſſori teſtionio eiuſdem ſeptimi .
eaſdem aſſignet / Inhibet etia miniſter
de ꝯſilio ꝛ aſſenſu ꝑtaꝝ patru / omib;
ꝛ ſinglis fratrib; / coꝝ ꝯtrarijs / ne
aliquam rem ꝯuent ꝯ / ſic ſunt ornamenta ſa
criſtie / calices / libri miſſales / et libri de
libraria . iocalia / ſr crutes / ꝛ reliqui
monſtrancie / etia biblie / ꝛ libri de libra
ria / aliq caſu ꝑ eos obligent / niſi ꝑus ſi
milia obligata redimant / Et ſupplicant
coꝝ ꝑlatati / q ꝯmitu in eis fac / hui'moi
pignora redimere ſtudeant / ꝑri ꝯ q ad cat
prouincialia ꝑficiſcantur . Item ſigilla conuentu
Lo^u^ . in pixide / ſub triplici difformi clauſura ſub

custodia diligenti custodiant / sicut hactenus
in ordine est consuetum. Preterea firmiter — Nota.
abstineant ab esu carnium / maxime
in terris / et inhibet firmiter sicut statuit
generale. Ceterum abrogatur / fratres omnes
abstineant / inevitabili necessitate non indul-
gente / iuxta mandatum regule / et statutorum
generalium. Inhibetur et ministris omnibus fratribus.
tam prelatis / quam subditis / per obedientiam precipiendo. — obedientia
ne aliquis eorum in camera / aut cella / lecto de
pluma / aut lintheaminibus utatur / infirmis et
hospitalibus dimittatur exceptis / sicut etiam
mandat constitucio generalis. Si quis frater prelatus
aut subditus / aliquos libros extra ordinem no-
strum / cuiusque persone vendiderit / ipso facto
officiis ordinis sit privatus / Frater vero qui
rapta officia ordinis non dum habuit / privatus
sit voce / nec umquam detecto / det sibi vestitur
donec ipsum / aut ipsos libros / aut equivalentes
recuperavit. Et faciant privati officiis or-
dinis. Preterea caveant fratres / ne temere
aliquo modo ab invicem sequestrent / iuxta
mandatum statuti generalis / ne notam a-
postasie incurrant. Caveant cum se ab-
tentu bone sue fame / et honore / ne inter-
mis indistinctis camere / et a se distantibus.
aliquo modo cumque dormiant. Iniungit in-
Nota — super ministris custodibus / et gardianis / et eorum
vicariis / iuxta mentem statuti generalis. ut,

diligenter notent / et quomodo puniant / fratres
se balneantes / minuti . ubi fratres morantur .
radentes / nisi infirmitas et necessitas
evidens aliud exigat / Iniungit insuper
Minister / et strictissime mandat / visitatoribus
diffinitoribus / et ceteris prelatis / ut decetero
ancillas contra actum / ymo ipsas extra
terminos si inveniendo fuerint / ad interiora
fratrum / ut coquinas / aut cameram alicui / ali
quo modo / intrare permittant / per obedientiam
salutarem . Perditant et diligenter [illegible] ob
servent statuta generalis capituli . de initiatione quarumcumque
mulierum aliarum / Inhibet et minister de
consensu diffinitorum / et districte et firmiter
ne decetero fratres . aliqui stirpa . aut aliquo
loco / utantur presbiterio / et domo hospi
tium / sed recedant in distinctis locis
et officiis / sic in ordine fieri est consue
tum . Custodes et gardianum . ad fieri
penitentes / attrasent ministro et provin
ciali tertio . Item Si quis fratrum . in littera
concordiat . de a [illegible] in messali . se ibidem
serviet / si fuit officiat . ipso facto / sit pri
vat officiorum . capitulo ordinis . sed vestitu
et vacat . Ubi aut fuit sacerdos simplex
vestitu . et vacare sit privat . Item ipsam

elemosina gardiano restituat / Predicta ¶ teneantur gardiani
et vicarii / ne nimis morentur in terminis.
multorum enim mora redundat in dampnum
conventuum / et offensam clericorum.
Inhibemus ministris omnibus et singulis fratribus
tam provectis etate / quam iunioribus / ne de
cetero in festo omnium sanctorum / aut [illegible]
[illegible] / vel quocumque alio solacio / votam vesti-
bus secularibus / vel quocumque alio veste ha-
bitum ordinis velaverit / et quicumque contra fe-
obedientia cerit / per obedientiam statim tribus diebus sub-
sequentibus / sedeat in terra sine habitu in refec-
torio cum fratribus / in pane et aqua / et tot
ibidem / per manum gardiani / aut alterius
fratris / fortes disciplinas accipiant / Et
teneantur gardiani / et eorum vicarii / ne
in hoc statuto ipsos transgressores in [illegible].
Fratres non presbiteratos penitus / nisi senes fuerint
nimium / sic permittimus fieri circa tota / et
rationabili subportati / quam propter et dif-
ficultates / exercitione officii confessionis / fratribus
solum exceptis / quos audire possunt / ipsi
licentiam et firmam dantes. ¶ Mandat insuper
minister omnibus custodibus / quod ipsi annua-
tim exigant rationem / temporibus singula-
rum petitionum / et scribant una cum gardia-
nis elemosinas fratrum / et personas apud quas.

deposuit ipsas et cosmas / summa penitentiariorum / et privatione ecclesiastice sepulture.
Item visitent cellas suas bis in die singulis
in anno / et ubi commode possunt / dominicellas tertiariorum. / Item mandat dominus
tum diffinitorum / quod contra statuta et ordinationes suas nunc / fragmenta impugnata
custodum / et cardinalium et aliorum privilegiant / ne oblivio ipsis velamen excusationis prestet /

Not(andum)

Explicit constitutiones provinciales. Jesus Maria

In fine capituli sexti. post saltum. quia sexterni
quaternus non tenuerit. Et est id quod sequitur.
et invenitur tale signum ·N· in loco suo.

Ordinamus quod procurator ordinis
in Romana curia, et eius socius, cum
quia suum officium exequuntur, prestans
generali ministro, vel cui in speciali dix-
erit committendum, corporale iuramentum,
quod suum officium fideliter exequatur.
Forma autem iuramenti talis est.
Ego frater N. ordinis fratrum minorum, et re-
verendi patris, generalis ministri, in Ro-
mana curia procurator, promitto esse
fidelis dicto ordini, et reverendo patri
generali ministro, ac eius officio, successoribusque
eius, canonice intrantibus, in assumen-
dis, prosequendis, habendis, et defendendis omni-
bus commissis michi procuratoris officii nego-
ciis, nec umquam verbo, vel scripto, nec
facto, consensu eius, aliquibus consiliis tractatus
in fortiores, quod in preiudicium dicti ordinis,
vel ipsius generalis ministri, et eius officii,
aut successorum suorum, possint et valeant
redundare, et de commisso michi procuratoris
officio, fideliter quantum potero, et sincero.

secundum deum / et conscientiam actam / me habe-
at me deus adiuvet / Et hec servet deus et e-
vangelia. Cum omnium et cetera. Constitutio
ut procurator ordinis novus institu-
tus a suo predecessore / vel socio / tam
privilegia / quam litteras / et instrumenta tam
ipsius ordinis / in Romana curia statutum / et
cuiuscumque procuratoris officium tangentia / cum
inventario / et speciali registro recipiat
in presentia Gardiani Romane curie presente
et aliquorum discretorum fratrum / per procuratorem novum
institutum / ad hoc specialiter vocatorum. Gardianus
vero omnia que predictus procurator recipiet
faciat copiari / et in archa / in qua sigillum
conventus conservatur / illam copiam diligenter
custodiri procuret. Ut cum ordinabitur
alius procurator / ex collatione scripture pro-
curatoris cuiuslibet / et gardianum predictum
colligere valeant / si ea que eidem procuratori
predecessores eius consignant / integre et fide-
liter assignentur. Eodem modo de incepto pro-
fore que procuratori / et procuratore ordinis / et gardi-
obedientia in Romana curia / obedientiam teneantur. Et ordina-
mus quod procurator et socius eius / ipsum teneantur ad eorum ge-
nerale accedere / et tam de tempore necessariis / quam istoriis

z in sua dignitate / tangentem ordinem / et p[ro]uin
cias / cum de receptis et expensis reddant
debitam rationem. Item ordinamus quod dictus
procurator immediate post diffinitores resig
net officium / et ibidem de sua idoneitate / et
sufficientia / vel de contrariis discussa / et si in ea
ioci pti ta' visu fuit / quod negligenter.
et inutiliter se habuit / in concessionibus causis
ordinis / sua resignatio admittatur / et p[ro]uin
deat de a° / ponit in statutis. Cum vndecim
p° c° xij° / completi continet. Item assume
dis et concessionibus causis / procurator et eius
socii / cum sono m° fuerit potit / ipse debeat
esse sim[ul]. Item aliis causis / ab uno usque ad ...
usque ad sequens capitulum generale / procuratore sui
debeat tres florenos pro advocatis / et defen
soribus causarum nostrarum / in loco Romane
curie / et ordinem sancte clare / quibus et ipsi
tor · licentie prout ... sui officii defen ...
· iij · flor' ... ordinis / l' eius socio / mit
teneatur / quod procurator debeat eos ad no
tis / et tra ... procuratoribus tradendis / et fide
liter assignare. Et sic est finis tituli
quarti · cum signo ·

Incipit prologus . in noua compilacione .
statutorum generalium . ordinis fratrum minorum
factam super ipsis in capitulo generali ibidem
celebrato . Narbonensi per . eiusdem or-
dinis generalem ministrum . Anno domini
m°. cc°. lx°.

Quoniam ut sapiens ait . ubi non est
sepes . diripietur possessio . necesse est .
possidentibus regni celestis possessionem pre-
claram in qua per summam paupertatem
intratur . custodire illesam sepem illam
circumdare discipline . Nequaquam ergo
sufficit morum obseruantie regulares
que non solum ad spiritualis vite concordiam
decorem et custodiam suffragantur . verum
etiam ut in pluribus integritatem professionis et
puritatis regule premisse sibi includunt .
et has potissime replicare oportet .
ne pretextu ignorantie in transgressio-
nis foueam incidat . Nullus enim
de possessione diuitis glorie in corde .
si dissipatur securus est in negligentia . Nam qui in-
terius [illegible] vallat se religiosum etc. non uere
fruendus [illegible] sed secundum statuta totius statu-
tus vana est religio . Oportet ergo ut et ex-
terioris sensibus et actibus et uestibus sepem
circumdatam per honestatem regularem statu-
torum arceri ut professio non destrui sed seruari .

ne dum discerpent seipsam mordeant ac co
lubra. per pnam sapientis. Non enim absque
periculo pervertendum est quod cum tanta difficul
tate. tot laboribus et periculis. tot et tantis
deliberationibus pro salute fratrum et religionis ca
statuit sepedicti ordinis auctoritas. ordinis
gubernandi. Et quis aut reputat quies sa
tietas huiusmodi statuerunt. Sit cecidet sua. Ad
illorum capitulum. Anime disciplina primi. non est
generandi. Et melior fructum capitulum ministri
exercitatus per eam affert in filium. Quia vero
confusio est tam intelligenti quam memorie. in
nica expedit. ut constitutionum varietas.
ad certos titulos redigantur. Et primo ordi
nant que spectant ad religionem ingressu
Secundo. que ad divinus officium. Tertio. que
ad observantias paupertatis. Quarto que ad
formas in ea quid servandi. Quinto. que ad modum
exteriora exercendi. Sexto. que ad correptionem
fratrum. Septimo. que ad occurrendum
alimentum. Octavo. que ad visitationes
provinciarum. Nono que ad electionem
ministri. Decimo que ad capitulum generale.
Undecimo. que ad capitulum provinciale.
Duodecimo. que ad suffragia defunctorum.

De religionis ingressu rubrica. Incipiunt [illegible]
Statuimus in primis quod. Statuta generalia. [illegible] [illegible] constitutionibus
Quicumque venientem ad ordinem nostrum debet recipere. et in fine
diligenter inquirat, et attendat sollicite, quod reci-
piendus ut docet regula, sit fidelis, et catho-
licus, de nullo errore suspectus, matrimonio non
ligatus, corpore sanus, animo promptus, legi-
time natus, debitis expeditus, condicione liber,
etate xviii^or annorum, ad minus, nisi fuit aptitudine
oblatus, nulla vulgari infamia maculatus,
competenter litteratus, vel ad labores fratribus honestos
et utiles aptus. Talis conditionis existens, quod eius
receptio clero et populo non modicum afferat edi- confirmatur
ficationis. Aut aliter receptus fuerit, non ad instituti-
onem professionem sine generalis, vel provincialis ministri
licentia, cum consilio discretorum. Porro layci non
recipiantur ad ordinem absque licentia generalis
ministri. Et nullus clericus recipiatur citra
etatem xviii annorum, et ultra quadragesimum an-
num, nisi esset persona multum nobilis et insig-
nis, cuius receptio esset edificationi magna
in populo et clero. Alter aliquis declinatum ad
clericatum ascendat sine assensu capituli generalis.
Si aut inventa quod regula concedit, minister cum ali-
quibus clericis vel laycis dispensaret, ut probationis
tempore non placuit, fiat eis tamen com-
dicta professio, quod illos qui eos recipient, quod ex
tali concessione habitum professorum nullum ius acquirant.

in ordine / aliquo anni probacionis transierit / et donec
expressam professionem fecerint / iuxta morem ordinis
instituta. ¶ Nulli vero ministro / custodi
seu gardiano / liceat recipere aliquem eiectum de
ordine / vel per se egressum / de familia alterius ministri.
sive sit in littera nostra / sive non. ¶ Inhibemus
etiam quod nullus professus de ordine mendicantium
ad nostrum ordinem recipiatur. Et si secus factum
fuerit / huiusmodi receptio irrita sit / et cassa. ¶ Nec
de non mendicantibus aliquis recipiatur / nisi prius
a suo superiori licencia postulata. ¶ Nullus
in sua provincia receptus provincia / vel ad suam
translatus instanciam / possit ad nativitatem re-
dire provinciam / moraturus ibidem. nisi de generalis
ministri licencia speciali. Bonifacii pape noni.

Volentibus nostro aggregare consorcio / qui sen-
suspensionis / aut interdicti / vel excommunica-
tionis sentencijs / a iure / vel ab homine generaliter seu
ligati / absolucionis beneficium obseruata forma
canonica inpetrare / ipsos quoque in fratres recipere / ac
eos qui post assumptum habitum / vel professionem
premissam recolnerint. se talibus / inventos fuisse
sentencijs innodatos. secundum formam ipsam vos
generales et provinciales ministri. ac prefati
custodes. et vicarii vestri gerentes. valeatis
absolvere / et cum eis in irregularitatibus dispensare.
Si talibus forsan fuerint innodati sentencijs
vel in locis interdicto suppositis divina presumpserint

Ca^m

officia celebrare vel ordines recipere. Ita tamen quod aliquam censure huiusmodi sententiis propter debitum sint astricti, eisdem satis faciant ut tenentur. Volumus insuper quod volentibus huiusmodi intrare aggregare conventu, nisi maiori prius fuerint absoluti, ordinem nostrum intrantes etiam si adhuc incurrerint a prelatis eiusdem ordinis concedentes eo ipso in pristinas sententias a quibus eos absolvi contigerit relabantur. Capitulum

Completo vero. Generale. Rubrica.

Anno probationis si novitii a fratribus cum quibus conversati fuerint habeant laudabile testimonium de generalis vel provincialis ministri licentia seu custodis ad professionem recipi possint. Et ut eadem generalis possit hoc ipsum concedere. Statuimus quod quibus novitiis cum ad professionem recipi faciat inhibeat modum. Ego frater talis voveo et promitto deo et beate Marie virgini et beato Francisco et omnibus sanctis et tibi pater toto tempore vite mee servare regulam fratrum minorum per dominum papam Honorium confirmatam vivendo in obedientia sine proprio et in castitate. Et qui eum recipit promittat ei si hec servaverit vitam eternam. Et hec receptio fiat in capitulo coram fratribus. Ad hec specialiter inhibemus quod huiusmodi autem novitii ante professionem sint expropriati omnino et non intestato vel alias faciant testamentum. Si autem conversatio alicuius novitii

Qui novitii recipiuntur ad professionem

fuerit dubia apud fratres, eius receptio provinciali
ministerio penitus reficiatur. Nullus autem novicius
presertim ad professionem recipiatur nisi totum divinum
officium sciat dicere perfecte. Illi vero qui iam sunt
recepti, ut in posterum contra partem ordinis
contingat recepti, nos premoneamus ad ordines sacros
non promittantur ad studia, nec ad aliquas presidentias
assumantur, nisi prius perfecte sciverint divinum officium,
ut dictum est. Quicumque autem custos vel custodiarius
aliquem post [illegible] ad professionem recepit, vel
ad ordines sacros promoveri presumpserit, privationem
incurrat ministerii. Capitulum de qualitate habitus. Rubrica 2.

Cum regula dicat quod fratres omnes vestimentis
vilibus induantur, prout in statutis bone
memorie domini fratris Bonaventure continetur. [illegible]
[illegible] et statuimus, ut vestimentorum vilitas
attendatur in pretio, simpliciter et colore. Et in omnibus
que ad habitum fratrum spectant, ad minus [illegible] morem
[illegible] in vestibus reluceat asperitas et paupertas. vilitas
Et ut ignorantie nemini sit occasio delinquendi,
ordinamus quod omnes fratres vestimentis talibus in-
duantur, quod non sint adeo preciosa ut videntes
eos [illegible] vanitatis notare debeant,
nec ita vilia et grossa quod ipsa videntes eas
in horrorem inducant et provocent ad derisum.
Longitudo autem habitus ultra longitudinem fratris
deferentis talis sit quod non plicata ultra [illegible] di-
gitos protendatur. Latitudo vero [illegible] valeat secunda
[illegible] operiri. Latitudo vero decem palmorum non tractato
excedat mensuram. Capucium vero tali modo

2m capitulum

Frater qui constitutus in capite, ante extremitas per
longitudinem duorum digitorum cingulum non excedat
nec per duorum digitorum latitudinem supra cingulum
debeat remanere. Pannum habere antiquum
prout est custodi vel gardiano conventus
qui indutus teneat. Et pannum confratres eo
veniat contra professionem. Et non nisi secundum alterius
eorum arbitrium. pannus prohibitus vel mantello
nullo modo scindatur. Et si oppositum
predictorum aliquis fuit attemptatum, ipsi custodes Nota.
vel gardiani privare debeant illo panno.
Caveant autem ministri, custodes et gardiani
ne pannos guttatim respersos diversis coloribus
vel ad nimiam albedinem vel nigredinem tenden-
tes prohibitis vel mantellis fratres de fratribus compermit-
tant. Excessus etiam quo ad usum prohibiti-
bus tunicis et mantellis castigatores quicum-
que venit convenienti pena. Et qui in premissis corrigen-
dis vel aliquo ipsorum negligentes fuerint tam-
diu a vino abstineant quamdiu predicta excessus
culpa remanserint incorrecta. Ministri autem
sine morosa dilatione omnes et singulos fratres
sue provincie teneantur reducere ad uniformitatem
habitus et vestium sicut in constitutionibus papalibus
continetur. Mantellos quoque de panno vili et
humili fratres habeant non rugatos circa col-
lum vel crispos nec usque ad terram pendentes
saltem palmum extensos. Et in forma sicutur

medijs antiquis. Et hactenus consuetus, omni curiositate
penitus abdicata. Inter dormiant fratres cingu-
lo sine tunica. femoralibus. et tunica. nisi manife-
sta necessitate. vel infirmitate cogente. Quicunque
autem frater receptus fuerit ante sumptum habitum. intra
in habitu coram fratribus, in sequenti prandio come- in terra
dat humiliatur. Et si camisiam lineam.
vel de stamine, vel de cotone, ad carnem
portaverit, in sequenti prandio in terra comedat.
habens coram se camisiam predictam. At
vero relapsus fuerit, in aliquo premissorum, carceri
retrudatur, et passivus, ipso facto sit privatus, et per
mensem, prelatoris capitulo privatur. Et eisdem
penitus [illegible] vestes seculares, in suis
cellis tenentes, sine sui superioris licentia speciali.
speciali. Et ministri et custodes. fiunt priu-
ant illos qui contumaces fuerint, non cogente necessitate
portare capitegium. seu subductam circa collum.
et almutia alba, sive rubea, de panno vel
de bela. Et cum ordo nostre professionis. quasi tri-
nitatem in confratribus Christi, minus debitum vanitate
contemptibus, in diversis multiplices ordines [illegible]
omnino. Decerto ordinat generalis minister
de consensu consilio. omnium diffinitorum, et magistri
gestorum capituli generalis, ne de cetero scribat
aliquis vestrum eiusdem ordinis. vel promittat.
que pretendat probabiliter. vos separatos [illegible]
habitum ex animo separatos. presertim cum
talis fuerit. constitutionem domini Johannis pape.

Margin notes: de Camisia — sine mutali — Nota — ministri — constituta

tam .

xx^iii fri . Cum vndcti pp^e . dat . tempo^re pre-
sumptuose . et temeraria in dicet . Et fres sa-
ni . in dormitorio culcitris . et linthiaminibus le-
ctis de plumma non vtantur . Cinguli habeant
corda communis . et rudis . et omnis curiosi-
tas . et singularitas . ab ea penitus rescindatur .
Item cum secundum regulam . calciamenta non nisi
necessitatis tempore fratres portare non debeant . et ut ipsi — de calcia mentis
etiam . a religiosis alijs distinguantur . Ordi-
nat generalis minister . de consensu capituli
generalis . et precipit . quod nullus frater portet calci-
amenta . sine urgenti et manifesta necessitate
nisi de ministri licentia speciali . qui in eius — licentia
absentia . custos vel gardianus . vel vicarij
eorundem dare possint . cum consilio discretorum .
Ad quod consilium fideliter tribuendum . teneantur discreti
cum fuerint requisiti . Et quicumque contrafecerit infra
octo dies proximam nullam . per obedientiam non bi- — obedientia
dietam — bat nisi aquam . vel ab omni cocto abstine-
at preter panem . Habeant calciamenta pro ce-
lebrationibus missis in communi . Et fres decanta-
tione missarum . et non alias calcient . Tonsura
desuper aures . tam clerici quam layci . sibi fieri — de rasura
permittant . Nec quidem aut . sed mestate ra-
dant . Inhibemus non infra triduum septimanam .
Et rasura non modica . ut decet religiosos .
sed ut intra ipsam . et aures non sint plus quam
tres digiti . De abstinentia paupertatis et
non recipienda pecunia . Capitulum tertium .

Preterea cum regula dictat quod fratres non reci-
piant pecuniam per se vel per interpositam personam
et qualiter hoc intelligi debeat per duos summos Pon-
tifices scilicet Nicolaum tercium et Clementem
quintum circa hoc fuit declaratum ordinamus ut hor-
menti observentur quod declarationes predictorum quantum ad
istum articulum et alia que pertinent ad observanciam
paupertatis quater in anno et per declarationes
eas per interpretationem ad minus in anno legantur ne
ignorancia sit ipsis fratribus occasio delinquendi.
Nullus frater quocumque dictante pecuniam apud
alium depositam sustineat vel procuret sine licencia
speciali et per eam cum licencia Gardianum et nulli
concedat nisi pro certo parti vel dispendio imminenti.
Quilibet autem frater teneatur infra octo
dies postquam suum Gardianum perceperit habuerit eidem
totam elemosinam quam pro ipso quocumque modo expedita
vel per alios distribuenda habuit integraliter
revelare. Et hoc idem Gardianus custodi
custos ministro facere teneantur. Et quicumque hoc
facere contempserint pena proprietarii puniantur
et nichilominus restarum ad dictam elemosinam
sit privatus. Et eidem pene subiaceat quicumque
pecuniam apud se portaverit vel manu propria
contrectaverit ~~pena carceris puniatur~~ vel in
cella ubi frater fuerit deprehensum retinuerit pena
etiam proprietarii puniatur. Quando vero frater
ante receptus fuit pecuniam super se portasse
vel manu propria contrectasse pena carceris
puniatur. Quicumque libros vel res alias quecumque

De attrectatione pecunie.

suo usui deputatas / seu apud personam aliquam extra
conventum seu locum fratrum deposuerit absque guardiani
et aliquorum discretorum fratrum ipsius conventus seu loci penitus
potestatis privetur. ¶ Teneantur autem ministri et
custodes per obedientiam debite inquirere diligenter
et fratrum statum perscrutari / infra quam ipsa pecunia in rea-
litas continetur. Similiter eadem pena potestatis
privatur qui per se vel per alium alio inordinate
debitis invenerit fuit vitiosus. ¶ Similiter qui
libros vel res alias suo vel alterius usui deputa-
tas / per se vel per alium / pignori apposuerit / sine mi-
nistri licentia / qui super hoc licentiam habeant conce-
dendi / et etiam possit dare custodibus
si eorum viderit optimum. ¶ Guardiani superi-
ores conventuum / per totum / sine magna necessitate
vel evidenti utilitate in pignorare non aude-
ant / nisi maioris partis fratrum suorum / maiorum seniorum
earum habeatur assensus. ¶ Caveant tamen
guardiani et fratres alii ne se vel locum aliquem
in debita onerosa inducant vel induci per-
mittant absque ministri consilio et assensu. Et
de aliis debitis in quibus obnoxiati tenentur provideant.
¶ Item edificiis construendis locis etiam mutandis
vel ampliandis / aut pro libris scribendis / vel
emendis debitum fieri prohibemus nisi ministri
provincialis expensa rationabilis / videatur esse dispe-
sandum. ¶ Nullus in superiori loco libros scribi fa-
ciat ad vendendum. Nec habitos vendant in ordine
tertio / qui non sunt empti. Et qui ultra acceperit

Obedientia

¶ Nota quod guardianum non inducat fratres debita onerosa

eadem operuit / aufferunt. et nichilominus puniatur. ¶
Insuper fratres non habeant, nec mutuent vasa
aurea vel argentea, vel utantur eisdem
vel iocalibus preciosis. et quibus inventa fuerint habitis
spolietur. et nichilominus puniatur ad arbitrium
Nota bene — ministrorum. ¶ Et fratres nullas litteras vel instru-
mentum contra promittant in quibus contestentur se
pecuniam recepisse. Sufficiat tamen dic-
tere tantum quod [illegible] pecunie data vel legata
pro sua necessitate vel utilitate ab aliqua persona esse
accepta. et sibi plenarie satisfactum. ¶ Contra
constitutiones quas Benedicti pape xii^mi [illegible] qui
Nota de libris fratrum — vult quod libri fratrum decedentium ad ordinem con-
vertantur libere reddantur. Intelligimus fratrum de-
cedentium dicti conventum pro quo ad ordinem
[illegible] fuit recepti [illegible] inde vel eius tunc
non fuit [illegible]. Fratrum autem in [illegible]
[illegible] vel custodiis ad ordinem receptorum
[illegible] esse teneant illos [illegible] tunc ori-
gine traxerunt. Et ut in predictis deinceps
[illegible] procedatur, volumus quod cum frater aliquis recipitur
in professionem [illegible] custodia non nativa vel recep-
tionis existit declaretur per ministrum de [illegible]
ad locum aliquem pertinere. Libri autem fratrum transla-
torum de provincia custodia vel conventu pro mor-
tua aliter quo tempore sue translationis huius
ad conventum [illegible] [illegible] quod transmittit re-
vertantur. Qui vero post [illegible] translationem
obierunt illis [illegible] [illegible] [illegible] loci [illegible]

cam.

fr(atr)i provinciali fuit deputatum. Et de pecunia
que per fratrem nostrum districte apud spirituales
amicos assignantibus fuit deputata, nisi per
dominum petente removeatur. Ad hoc inducti mandati [?]. Ao
¶ Inhibemus districte sub pena privationis
librorum et officiorum ordinis aut pene equi
valentis, cum hec pena non competit, quod nichil
promittatur deponi in locis fratrum in auro vel
argento, gemmis seu aliam quamque rem preciosam
solis libris exceptis, nisi aliquis nostrum tunc [?]
articulus emergat, quod fratres absque scandalo
vitare non possent. Et tunc fiat de consilio
discretorum et licentia gardiani vel vicarii, ita
quod videatur ab ipsis quid et quantum sit fiat compromissum [?]
qui deponit et cum et quibus reddi debeant.
Et hoc scripturam autenticam vel deponentis sigil
lo si habeat [?]. Et supra ea specialiter [?] quod fratres deponen
tibus de custodia nullatenus tenebuntur.
¶ Alia vero deposita semper in communi loco a gardiano
assignato sierint [?] et eo modo quo accepta
fuerint reddantur cum ydonea cautela. ¶ Committimus [?]
custodes, gardianos, procuratores et alii
officiales ceterique fratres de collatis et expensis
et suo consilio et assensu ad dispensandum cum
temporis [?] reddant debitam rationem, scilicet quod ministri Ao bn.
in provinciali capitulo et custodes ibidem coram fratri
bus sue custodie. Et gardiani et procuratores

semel infra .xv. dies . coram aliquibus fratribus
discretis loci . vel conventus . ad hoc communiter as-
decorpn ac frm . signatis . Alii fratres ministro . vel custodi suo
firmiter resignent / [struck] / Ipsi vero ministri et
custodes / teneantur de huiusmodi omnibus tempo-
ribus a quolibet rationem . Ecclesias etiam et talia
edificia . que conditionem fratrum et paupertatem nostram
excesserint / inito (?) debeant reputari / fieri
decreto firmiter prohibemus . Paramenta et va-
sa ecclesiastica / decentia . in nullo curiositate et magni-
tudine . sufficientia / competenter a fratribus habeantur .
Et in hiis ministri . et custodes vigilent / ut
omnes superfluitates evitent . Nullum etiam
notabile edificium decreto contrarium vel destru-
atur . sine licentia . et dispensatione ministri .
et qui contrarium fecerit / vel consuluit / per ministrum
de loco irrevocabiliter expellatur . et aliis pe-
nis fratribus puniatur . Custodes vero / post eorum re-
cessum . statim teneantur intimare ministro
Elemosina (?) Inhibemus et prohibemus / quod nullus frater per se .
vel per alium inducat . aliquam personam ad faciendum .
seu ordinandum . aliquam elemosinam perpetuam .
vel ad vitam sibi . vel aliis fratribus . vel ordini exo-
hibendam . Et si aliqua talis fuerit ordinata .
nullo modo a fratribus . vel ab aliquo eorum nomine .
in iudicio exigatur . vel exigi procuretur . Si
quis autem contrarium attemptaverit . scilicet scienter
inducendo / vel in iudicio exigendo / seu expo-

Cam

si facto modo predicto / ipso facto sententiam excommu-
nicationis incurrat. a qua preter ministrum tamen vel
eius vicarium possit absolvi. ¶ Precipimus per
obedientiam omnibus fratribus singulariter et conventuum
et locorum. ne consenciant custodibus / vel gardi-
anis. seu eorum vicariis in partitionibus / seu con-
cessionibus / cum clamoribus faciendis / vel aliis quibus-
cumque personis. sine ministri licentia expressa.
voce viva / vel sua littera speciali / Et quicumque con-
tra fecerit / ab omni actu legittimo sit suspen-
sus / et restitui possit / nisi per generalem mi-
nistrum. vel illum cui minister generalis duxerit com-
mittendum. Et eidem pene. custodes et
gardiani / et eorum vicarii subiaceant. si talia
quocumque modo attemptaverint. ¶ Item cum
constitutiones de partitionibus operimus / et rebus nota-
bilibus declaramus / et caveant fratres pro posse.
ab omni scandalo clericorum / et irreverentia
prelatorum / a tempore annali introducti. secundum for-
mam statuti domini Clementis quinti. in materiis
actionis se conformant ¶ Mandat generalis di-
minister / et precepit. generale tamen quod fratres de summa fu-
neralibus que deveniunt eorum / quod apud eos sepeliuntur
obveniunt. libere curatis exhibeant canoni-
cam porcionem / ¶ Et summo studio caveant. ne oc-
casione ipsius canonice porcionis. in ecclesia vel
vel alibi. lites moveant cum curatis. Ubi autem
curati irrationabiliter gravamina / occasione porcionis

obedientia

Canonica porcio.

Lam

tati ipsi ingereret fratribus nostris . quod ad sedem aposto-
licam . ut confirmatores privilegiorum nostrorum acriter op-
tet . studeant providentius . et cum deliberatione . manu-
lites exequantur . iuris peritorum consilia salubria
prehabere . et abeuntem in secutorem exegerit . tam
iusticia sit [illegible] . et in dubiis nullatenus
ad litigandum procedant . Optimum cum in nostro
ordine aliqui fratres fuerint . et sunt excellen-
tes in devotione . et observancia strictiori nostre pro-
fessionis . vult ipse minister . cum generali capitulo
remisso . quod sit volentes prelatos bene tractent .
et favorabiliter in suis devotionibus nutriant .
Sic [illegible] in nostro ordine fieri consueverit . Quia
vero de [illegible] prophetam dicit esse bonum et io-
cundum habitare fratres in unum . Ideo ordinat
generale capitulum [illegible] cum sepe dicto [illegible] constitucione
[illegible] quod fratres deinceps indifferenter in con-
ventibus habitent . secundum dispositionem minis-
trorum et custodum . Et in heremitoriis et cum
fiat . Caveant autem [illegible] prelati . ne fratres ad
heremitoria aliqua mittant presidencia ibidem
facienda . nisi solitos et probatos in observancia
regulari . ubi fieri poterit bono modo . Et quia
[illegible] fratres nostri ordinis professores asserere presumpserunt .
publice vel occulte quod fratres [illegible] sibi [illegible] non
possunt emere . vel [illegible] [illegible] empta .
de elemosina pecuniaria . [illegible] illius . a quo
emitur . vel illius a quo eisdem fratribus elemosina datur .

vel per aliquem alium volentem facere elemosinam pietatem
tum. aut per inuentibus necessariis ad spiritualem vel fa-
miliarem amicum apud quem predictam pecuniam per
nuncium auctoritate eiusdem domini. deposita autem
pecunia pronunciatibus sibi dispensandas retinere
absque hoc quod censeantur sue regule transgressores.
ipso facto sententiam excommunicationis incurrat. cum hec
assertio. sit contra declaracionem. sic declaracionem
domini Gregorij ix^e nominis. specialis consiliarij.
protectoris. et familiaris beati francisci. ma-
teria dicat. Eidem autem pene subiaceant. qui
temerarie asseruerint. quod ex arbitrio domini
ministrorum custodum fratres qui viderint. certa
sciencia. et experiencia probauerint. quod vite
necessaria pro communi conuentuum vel locorum. de mendi-
cantis cotidie. vel procuratis non possent viuere.
absque congregatione grani et vini. in granarijs et
cellarijs. cum predicta congregatio grani et vini
minime conueniat. secundum eorum regule paupertatem.
Que assercio domini Johannis pape xxij. contradicit
expresse. Et vero contra duas constitutiones predictas
pertinaces extiterint. eas opposita asserendo. in
predicacione. vel disputacione. vel priuata informacione.
coram testes ydoneos. culpis conuicti fuerint. pena
carceris priuari. et non liberari debeant. nisi eisdem
assertionibus desistant. cum protestacione quod nunquam
reuindicabunt. De modo viuendi conuersandi

quartum capitulum.

Cum secundum regulam teneantur duas quadragesimas
ieiunare / et inter media suadeatur cum benedictione
divina / ex huiusmodi benedictionis amore / statui-
mus · quod tali hora comedant fratres · qui voluerint
ieiunare / sicut fuerint . scilicet hora sexta · Obser-
vetur tamen generale ieiunium / cum generali ... quod omnes
fratres in prima ebdomada inter media . scilicet beati [illegible] ·
in conventu sint ante refectionem conventum / ad a-
movendum multas deordinationes / et ad optinen-
dam benedictionem paternam / exceptis minutis ·
debilibus / et infirmis · Quatuor vigilie ieiunen-
tur · inter [illegible] · beatorum Philippi et Iacobi ·
Iohannis Baptiste · et Barnabe tamen exceptis ·
Vigilia beati Bartholomei ieiunetur / et festum
secundum morem patrie fiat · Vigilia beati Fran-
cisci ieiunetur · Ieiunia regule in cibis quadra-
gesimalibus fient · et quadragesimalis observantia
a quinquagesima inchoetur · Circa esum
carnium fratres caute et stricte se habeant · et de sero
in locis suis / nullo tempore carnes comedant · exceptis
infirmis · et hospitibus de novo venientibus · quibus
possit tamen illo sero quo veniunt / de carnibus
provideri · exceptis etiam illis qui pro conventu predicant
aut · et manualiter artificibus et questoribus pro communi
utilitate / tota die laborantibus · nisi carnes in
prandio habuissent · Caveant fratres in festo
sancti Nicolai · seu in novitium · ut quibuscumque
aliis festis / aut in terminis bruno · vestes ...

ieiunii

de carnis / bruno ...

tunicas religiosas seu scapulares aut cleri-
cales vel inhabiles induere aut novi-
tates alias dissolutas induere, separent ammonitio-
nibus compescibilibus de conventu. Ordinamus insuper. De infirmis
quod fratribus infirmis foris infirmariam et aliis
infirmariis fratribus deputatis studeat cum diligen-
tia et sollicitudine eis providere. Ministri vero, custo-
des et gardiani corporis necessariis eis provideant secundum facul-
tatem et decentibus necessitatibus provideant seu provideri fa-
ciant teneantur. Et hic de communibus elemosinis, nisi pro
necessitate fratribus infirmis manifeste fuerit aliquotiens
elemosina deputata. Et ut hec melius obser-
ventur, volumus et mandamus ministris et custodibus
ut in suis conventibus et locis in quibus erunt infir-
mos si qui fuerint personaliter visitent et inqui-
rant sollicite qualiter ibi consuetudinarie provideatur
et serviatur infirmis. Et si aliquos defectus reperie-
rint, fratres qui fuerint in hiis culpabiles secundum
defectus culpe exigentiam puniant, et defectus
prout poterunt faciant emendari. Custos autem
in conventibus loco sue custodie deputet unum fratrem
qui in eius absentia infirmos frequenter visitet
et gardianum et procuratorem et infirmarium prout
viderit expedire sollicitet quod ut premissum est
bene provideatur et serviatur infirmis. Porro ministri
si quos custodes vel gardianos vel eorum con-
trarias legitime deprehenderint in premissis notabiliter

deliquisse. ipsos sic crudeles ut minimum negli- tas
ſtms officiis in p[er]formandis t[ame]n debeant ~~...~~ com-
monere. Infirmarios uero et alios seruitores.
quos in huiusmodi officiis reperierint deliquisse. pro eorum
qualitate delicti debite subiciant discipline.
Visitatores in provinciis quas visitant de hoc
articulo signanter inquirant. Et si aliquas
provincias in hoc viciosas invenerint. fideliter
diffinitoribus significent capituli generalis. Ut ordinatum
quod extraordinariam non possint induere. recipere ele- vel se
Gardianum non se vestiant. mosinam nec pannum recipere prestitum. Dentur vestiant
fratribus omnibus indigentibus sine tarditate de vestimentis
secundum aptitudinem constituta sunt promissa. Indigen-
tes autem intelligantur qui pobeditum requisiti-
dicunt se elemosinam non habere. nec habere
posse a consanguineis vel amicis. de qua possit
sibi de vestibus huiusmodi prouidere. Fratres omnes
hospites recipiant in visceribus caritatis.
maxime venientes de extraneis provinciis Fratres
et longinquis. Et qui predicatores ad loca
nostra venerint. velud fratres nostri ordinis be-
nigne recipiantur et caritative. Et seminan-
tes inter eos et nos zizaniam et scandala.
grauiter puniantur. Ipsi hospites in locis ubi vltra
non bene. tres dies moram fecerint dicant in capitulo cul-
pas suas. et dicta culpa et accepta penitentia egre-
diantur. Et cum illius firme grato opus quod homo
iunctus est deo in unitate persone. legitur in missa. ge-
nu flectant ad illud verbum evangelii. Verbum

carnatus factum est. Et ad illud verbum simboli. Et ho
mo factus est. Et ad illud verbum ewangelii. Ecce an
cilla domini. Et ad illud verbum ewangelii. Et proceden
tes adoraverunt eum. Et ad illud epistole In nativitate Iesu.
Et alias ubi fit in ordinario positum inclinetur.
Et ad elevationem altissimi sacramenti. Diligenter se
preparent fratres omnes. Et ut hoc melius fiat statuimus.
ut singuli definitores de consilio gardiani habeant
confessores quibus ad minus in septimana bis confite
antur. Fratres vero non sacerdotes de quindena in
quindenam. Et communicare teneantur in missa con
ventus nisi remanserint de licentia presidentis.
Et de hoc sollicita sint gardiani ut potius
sacramenti frequentia et sancte quisitatis in utroque homine
puritas observetur. De modo exeundi
seu eundi. quintum capitulum.

Nullus frater vadat pedes vel eques sine fratre vel
fratre socio alicubi commorature. Admonasteria
autem sanctimonialium quorum est nobis cura commissa nul
lus frater accedat nisi vel confessor visitacionis
predicationis confessionis vel speciali sui ministri
licentia in scriptis obtenta. Nec aliquis presumat
licentiare. cum aliqua sorore sine fratre presente. et verba au
diente loquatur nisi ministri extra vacationem cum
aliquibus honestis in natura et etate provectis fratribus
in scriptis duxerit dispensandum. Si quis autem
contra presentem ordinationem ad aliquod monasterium

memoratorum accedere, vel cum sorore loqui presumpserit.
Privatus sit ipso facto accessu ad monasteria monia-
lium quarumlibet, nisi forte causa predicationis, ubi
tunc alius haberi non possit. Ita tamen quod cum soro(ribus)
non loquatur. Si tamen frater talis contradictionis ex-
stiterit, quod cum pena apposita non cessaverit,
custos cum priore predicationis capitulo usque ad
ministri generalis vel provincialis arbitrium
teneatur. Et ut discursus compescantur, ministri
extra suam provinciam fratres non mittant absque
causa manifesta vel evidenti utilitate viderint faciendum.
Certum eis in litteris testimonialibus prefigentes
terminum veniendi. Quotiens quis contra fecerit
nota predictorum, totiens in pane et aqua ieiunet.
Fratribus sine testimonialibus sui ministri provincialis
extra suam provinciam, et custodes extra suam
custodiam euntibus, capucia et omnia que portant
auferantur, et non reddantur nisi in casu excusabili
de consilio discretorum. Hoc idem fiat ei qui sine
socio vadit vel moratur, sive eques incedit
sive pedes. Et si absentia aut sequestra-
tio fuit notabilis, et hoc absque evidenti et in-
evitabili necessitate, pro apostata habeatur. Nul-
lus quoque frater extra suam provinciam sine licentia sui
provincialis ministri vel contra nullus rationabiliter
ad curiam Romanam presumat accedere. Et si
presumpserit contrarium et attemptatum fuerit

m
a.

spectat quod secundum penitentiam canonicalem admittendum sive pro
vincialem confessibiliter remittere. Fratres non co
medant vel bibant in villis castris ci
vitatibus vel oppidis ubi morantur fratres nisi
cum domibus fratrum et prelatis et viris religiosis
in domibus eorundem. Nec in festivitate quibus
consecratur prelatus aut domus templum. Si quis
contra fecerit infra viii dies abstineat a vi
no in mensa completa refectione per obedientiam salu
tarem. Nec mulieres in domibus fratrum permit
tantur nisi in ministeriis aliquando videatur.
Nec ad interiora conventum admittantur in doli
tenta custodiam vel eius vicarii cum consilio
discretorum. Qui in eis teneat societatem fratrum
honestorum ydoneam assignet. Fratres cum in itinere
fuerint si ad loca ubi morantur fratres tempore come
dendi vel hospitandi pervenerint ad fratres ve
niant ad comedendum et hospitandum cum eis.
vel saltem ad excusandum se rationabiliter apud
eos nisi manifesta necessitate fuerint impediti.
Et qui contrarium facientes legitime fuerint deprehen
si semel infra totam comedant coram fratribus in conventu.
Omnes fratres suas provincias exeuntes in locis
singulis fratrum infra diem naturalem ex quo ad lo
ca ipsa pervenerint ut etiam si fuerint recessuri gar
dianis vel eorum vicariis per obedientiam suas
obediencias ostendere teneantur. Preterea gardianum vel
eorum vicarii per eiusdem districtionem precepti.

non
mansibus

obedientiam

fratrum

de litteris obediencia(rum) ostendendis

obedientiam

dictas obediencias recipere teneantur. Si fratres prefa-
ti eas monstrare fuerint negligentes. Inhibe-
mus et districte ne aliquis in via vel alibi
portet peciam alienam sine licencia alicuius
fratris ducat. Et si contingerit aliquos fratres pro
aliqua communi utilitate ordinis vel eciam necessitate
ire per provinciam in qua probabiliter videatur quod non possit
mendicando victui necessaria invenire, pro aliquo ho-
nestum nuncium vel aliam elemosinam modo debito
committat alicui, cui ipsi [illegible] illas recipiat
et expendat ut possit necessitates fratrum sic eminen-
tes redimere. Proviso tamen quod huiusmodi elemosina
in honestis librariis et aliis necessitatibus fratrum districte
te, sicut deus per ipsos expendatur. Et quia con-
tra [illegible] alia dicta. Videtur ut aliquis expen-
[illegible] refrenare, duabus diebus et [illegible] absque di-
in pane
spensacione debeat ieiunare. Fratres [illegible]
tes privati non accedant in villis in quibus morantur
fratres per quos [illegible] transitum fecerint nisi de
licencia custodis vel gardiani, et obediant eis
quamdiu moram ibidem. Et de manifestis offensis
quas faciunt, corrigioni subiaceant capituli. Fratres
nichil portent in vobis vel septis quod possit
redundare in scandalum aliorum. Et scientes
contrarium facientes privationis capuciorum
vel alia pena puniantur arbitrio ministrorum
suorum secundum quantitatem delicti. Si contingat
aliquem fratrem honerosum vel periculosum ab una

provincia transferri / ad aliam. ad morandum.
teneatur firmiter. Minister cuius pro-
vincia egreditur frater. significare mi-
nistro ad quem mittitur / periculosas condi-
tiones ipsius. ut eidem sicut expedit.
honori teneatur. Et hoc idem faciat
generalis. Teneatur etiam minister. con-
ditiones eius significare custodi. ad cuius
custodiam transfert fratrem / vel gardia-
no, si mittitur ad conventum. Custos simili-
ter gardiano. Et hoc tali modo fiat. mo
ut fratres in fama teneantur. Et minis-
tri qui fratres suos licentiant. ad indul-
gentiam portiuncule. exprimant in
litteris eorum / licentiam predictam / con-
tinentibus. quod fratres ipsi. ante sexto
kalendas Augusti. provinciam sancti Fran-
cisci non intrent / et post habitam indul-
gentiam / infra quinque dies / ipsam provin-
ciam exire teneantur. Minister autem
sancti Francisci. significet ministros
suis / transgressores. constitutionis predicte.
vel generali ministro si prope foret. Et ad hoc
firmiter teneatur. Ordinamus quod
nullus minister possit licentiare fratres.
ad provinciam / ubi residet Romana curia.
vel sedis apostolica / Et si quis frater

sine licentia generalis ministri contra-
rium attemptare presumpserit, ipso
facto omni actu legittimo sit privatus.
Item vult generalis minister cum capitulo
unimso quod procurator ordinis de cer-
tepo librum habeat in quo culpas gra-
ves fratrum qui secuntur locum Romane
Curie ~~in quo culpas graves fratrum~~ debeat
actitare vel registrare. Item nullus
frater attedat. A · A.

· A · attedat · A ·

b. Accedat ad locum curie Romane / etiam
cum licencia generalis ministri. nisi secum
habeat testimoniales proprias generalis
ministri detulerit. Quod si frater contrarius
factus fuerit / vel in actis contentis / vel con-
tractus. quod iuste possit puniri. ministro
procuratori ordinis mittere teneatur.
et quemcumque fratrem illum contingit / ad casus
dicta per obedienciam salutarem. Et nisi dictus
frater literas generalis ministri procuratori
ordinis exhibuerit / per eius fratres mittatur ad
dictorum detegentes / per eum tamen suspectum.
quod cessant sua licencia sine mora de loco
curie expellere teneatur / et nichilominus de
fratres generalis ministri. Et ministri que contra
talem fratrem invenerint sepissime / in librorum
actorum procuratoris ordinis / debeat scribere
ratione in pena sui teneatur.
Item in capitulo quod nullus frater in Romana
curia / contra conventum commorans / nisi mo-
retur / nisi in literatus duorum cardina-
lium / vel notabilium prelatorum. ut principium
qui ordinarie fratres tenet. Et
quicumque contra fecit / per procuratorem de
loco curie expellatur. Et pro-
curator tamen ordinis in casu / magistros
vos / ut sacre theologie magistros / vel
alios fratres notabiles / infra locum suum
non posse comode collocare / honesta

obed.

hospitia, ad corporis provisionem assignatis in villa.
124. Item studentibus qui vadunt et reddeunt
de Parisius, et ad studia Montis Pessulani.
Tholose, vel Avinione. et Curie. nullatenus
transeat. Alioquin ex ordinatione presenti studiis
eis totaliter se noverint esse privatos. Illi
vero qui de studiis ad locum Romane Curie
reddeunt, promotos habita vel habenda provincia
donec per generalem ministrum. sed fiat dispe
Ne. stendum. Item nullus frater inter seculares
maxime principes et magnates zizania
discordie suscitet. aut cum eis moveat, vel eas
vel factas, directe vel in directe assumat. nec
se de iniuriis eorum, de quibus inter eos controversie
oriuntur, quoquo modo temerarie intromittat.
Et si quis inventus fuerit, hec scelera vitiose
committere mancipetur. De occupationibus
fratrum. xi. capitulum.

Cum regula dicat. quod fratres quibus
gratiam dedit dominus laborandi labo
rent fideliter et devote. ordinamus quod
tam clerici quam layci compellantur per suos
superiores in laboribus sibi competentibus exer
ceri. Et si qui inventi fuerint notabiliter ocio
si. per ministrum et custodem voce activa et pas
siva priventur, et ab omnibus promotionibus ordi
nis arceantur. Et si superiores in hoc
fuerint negligentes. a visitatoribus puniantur.

qui diligenter ingrant(?) / qualiter hec constitutio
observetur. Ubi alicubi fratres indigent
obsequiis puerorum secularium / honestos
accipiant et securos / qui ad interiores
officinas / non admittantur. In necessitatibus
per ministrum et discretorum consilio indicatis.
Sed magis ipsi fratres / pro exercitio humilitatis
officia non recusent. Nullus frater
pro confessione audienda / seu alia quacumque
de causa in porta mulierum stet. vel sede-
at / nisi ipse et socius mutuo possi-
nt se videre. Et caveant fratres
omnes a suspectis consortiis / et a publicis
colloquiis mulierum. Et quicumque contra
fecerit / a sociis accusetur. Item nullus
frater aliquem ad votum continentie recipere
seu oblatum recipiat / aut ad faciendum
sibi obedientiam inducat. Et qui contra
fecerit. per sex menses / amissione capucii(?)
pulsatione(?) puniatur. Et ad hanc
penam infligendam ministri firmiter te-
neantur. Item fratres non sint medi-
ci / nec advocati causarum. nec de aliis
officiis ordinis non decentibus.
se aliqualiter intromittant / Et quicumque

m
VI

contra fecit / omnibus actibus legittimis
lat. mo sit privatus. ¶ Ad ociositatem autem
vitandam / lectores incipiant legere
et legant / a festo sancti Francisci usque ad
finem sui provincialis capituli / et suas
ordinarias continuant lectiones. ¶ Et
qui in discontinuacione suarum lectionum / no-
tabiliter inventi fuerint viciosi / priven-
tur ipso facto omnibus graciis / quas lectoribus
concedimus. Et in sequenti anno / in nullo
officio ponantur. ¶ Bacalarios vero
discontinuantes eciam / generales
ministri custodes discretorum / fore declarat.
qui lectione / nulla longa egritudine / vel
alio impedimento legitimo / non fuerint
prohibiti / et in anno . P. non legant
lectiones. ¶ Et in casu hoc huiusmodi lectoribus po
promissam fieri volo. ¶ Et ad eam
inferendam / ministros provinciales astrin-
git. ¶ Accedentes autem clerici / ad magi- No
sterium scolarum / cum non fuerint electis in
iniunctis sibi officiis occupati. Et
qui ociositati dediti fuerint. vel neglige-
ntes fuerint / de cetero ... sciencie
aut disciplinae / ut delicto studii et
molestiam / . ¶ Compulsi aut ...

cetcomi / cogant fratres clericos ad magistrum
scolarum / aliquibus, laicalibus occupati-
onibus non et vacare huiusmodi studiis / ab
huiusmodi obsequiis et divinis officiis
nullatenus eximantur. ¶ Studentes
extra suas provincias a sibi quam per-
versus ignorantes / confessiones non
audiant mulierum / nisi talis casus
contingat / quod aliqua vellet confiteri / cuius
linguam nullus alius intelligeret
de conventu. ¶ Et si magister aliquos invenit
notabiliter insolentes / vel in studio negli-
gentes / eosdem ad suas remittant
provincias / de consilio diffinitorum. ¶ Item
ordinatum est quod fieri non valeat di-
missio ut communiter studii parisiensis
nisi tantum de anno uno integro nisi ex
casu infirmitatis vel propter aliam causam
que prescriptum [illegible] fuit rationabiliter
indicata. ¶ Item fratres alterius or-
dinis non recipiant. sine ministri licen-
tia / vel custodis. cum minister provincialis
licentiam dederit ¶ Et quicumque con-
tra fecerit / ipso facto / a susceptione
ordinis se noverit esse suspensum.
[illegible] promovendi ad sacerdotium / nisi

vi

·ien· etatis sue annum attingerit .xxv. anni.
Nullus frater procuret per se vel per alium quo
quomodo committi sibi vel aliis fratribus aliqua ne
gocia procuranda. Priores, principes
et prelatos, seu communitates, aut quod ma
neat et equum est eisdem. Item et ali
quis nimis se ingerat curiis prelatorum
seu quorumlibet dominorum ut dominetur.
Qui quis autem contrarium fecerit pro curando
committi sibi negotia sua, cum personis extra
ordinem mansionem fecerit ipso facto, omnibus
officiis ordinis et promotionibus habeatur
indignus. Et si sacerdos sit ipso facto
suspensus sit a confessionibus audiendis.
Ordinamus quod lectores missi cum quibus
est dispensato. Item fratres qui ad generalia studia
transmittuntur de debito, per sua capitula provincialia
eligantur. Et bacalarii
Transfer usque ad finem capituli · a. Oxonie et Cantabrigie vadant tempore
debito taliter quod ibi in principio anni pre
cedentis lecturam ad debitam. Ad oppo
nendum sicut est in eisdem studiis con
suetum. Quod si tempore debito non venerint
et causam legitimam non ostenderint, in
dicto maiorum priorum corporis conventuum
fratrum. Oxonie ut Cantabrigie rele
vent illi qui opposuerint in eorum de

cam

fecerit. debeant legere sententias illo anno.
aliis baccalariis assignato / qui in
oppositionibus huiusmodi defecerint. Et
illi baccalarii qui continuaverint defen-
dere / opponent quo debuissent. legere et
legant postea sententias in conventu.
Omnes baccalarii legere sententias parati
sunt / debeant anno precedenti lectio-
rem. tanquam baccalarii alii in studio
incipiunt sententias accessisse / ita quod in
omnibus principiis incipientium sententias
debeant interesse. Quod si ut premissum
dictum est non fuerint / nisi se legitime excu-
saverint / in dicto in actibus pretactis consi-
lii. presentem / illis baccalariis qui immediate
post eos legent / postponi debeant.
tam in choro / quam in consiliis / hospi-
ciis / et in scolis. Item fratres qui eli-
guntur ad legendum sententias in
precipuis studiis videlicet Parisiensi / Oxonie.
et Cantabrigie / si in officio ministerii fu-
erint absoluantur / nec tamen ministerii
officio illud accedere valeant. ullo
modo. Item deinceps capitula provin-
cialia non debeant generali capitulo / pro-
movere aliquem fratrem. ad officium lectoris

ad
aut promocionem ut electionem ad studia /
scilicet permissos et discretos . de huiusmodi ,
generali capitulo fiat plena informacio /
qui de sufficiencijs fratrum sciant provinci/
arum valeant plenius informare .
Lectores et bacellarij . in generalibus
studijs constituti / suos continuent lectiones /
maxime a festo beati Francisci . usque ad /
festum penthecostes . ¶ Et si notabiliter
discontinuaverint ut premisimus per suos
ministros provinciales . denuncientur
generali ministro / ut de alijs loco ipsorum
debeat celeriter providere ¶ Item ordinat
generalis minister cum capitulo generali . quod
inquisitores nostri ordinis / super heretica
pravitate / solum per duos annos rema/
neant / in inquisicionis officio / Et anno
quolibet in capitulis provincialibus / in quibus
fuerint inquisicionis officium debeant
in eo esse . et computum reddere / ubique de /
suis excessibus . et defectibus in inquisicionis
officio . per illos quibus excessus noti fue/
rint debeant corrigere / Et si nota/
biliter reperti fuerint in dicto inquisicionis
officio viciosi . minister generalis qui
pro tempore est cum capitulo cum assensu diffinitorum et con/
silio discretorum fratrum cum notabili confusione
eos deponat . et in loco eorum alium substi/

postmodum revocentur. Ubi vero aliquem eorum
ab eo inquisitionis officium laudabiliter exercere
aut quod sui officii debito, et in praeiudicio
fidei, completis duobus annis, a saepe dicto
non possent removeri officio, ... fiat deinde
in formam generali ministro. Et interim illi
fratres tam laudabiliter se habentes ex
ordinatione provincialis capituli rema-
neant in inquisitionis officio vicarii.
Donec generali ministro super amotione
eorum inquisitorum responsio habeatur.
Et ubique inquisito sufficienter provideatur
ad communitatem, ut domo aliquo, ut hoc
officii iudicio ministri de consilio discreto-
rum conventus in quibus morantur, nullo
modo denegetur eis quin indicant ut necessitas.

De excessibus praelatorum. xiiij. capitulum.
Bonifacius papa viij.

Ad augmentum totiusmodi religionum
et ordinum, quos Romana curia
suscepit, et approbavit ecclesia, paternis
studiis intendentes, attentius considerantes,
quod non in tenuissima saecularibus distrahantur
ordines super dictos regulares, statuimus
salubriter dirigere et conservare. Quodque
si eadem propria ut committi contigerit, ordinariis
quibuslibet collationi ... tradatur, dispensen-

tes / quod si regularium personarum correc-
129. cio / vinctis iuris. et capites sequerentur.
huiusmodi rigor lentesceret. et mul-
tiplici lapsatione torperet. Nos
vero supplicationibus huiusmodi inclinati / vobis
auctoritate apostolica indulgemus ut
ad correctiones fratrum / eiusdem ordinis
delinquentium / infligentes prelati ordi-
nis supradicti / ad quos eadem spectare nos-
cuntur. / simpliciter et capitulis eius pos-
sessoribus / libere procedere valeant // secundum
consuetudinem approbatam / et qualita-
tem et fiendam / ordinis instituta / Nos
volumus eosdem limitaz afellus. absque
correctionibus. et punitionibus eorum aliquatenus
appellare / pena debitos. / Ac matu-
ritate debita observantes. ¶

Capitulum generale.

Ordinamus quod nullus frater cum-
tatis cuiusdam inferior / nisi a suppe-
rioribus tales ut generalis ministri /
licencia / possit aliquem fratrem absolvere /
excepto in obedientie / contumacie /
Apostasie / vero detectionis / lapsus car-
nis / ut furti rei notabilis / in iniectione
manuum violenta / falsi testimonii in
iudicio facti / conspirationis ut proditionis /

Nota de p[otestate] custodis et [...] et huiusmodi

aut publicationis / libelli famosi / falsi-
ficationis sigilli / cuiuscumque persone note /
false comminationis / in infamiam cuiuscumque
¶ Item aut in obedientiam contumaci-
tem / quod quis trina commonitione pre-
missa . fecerit comparens in contumaciam /
in obediencijs perseuerat . ¶ Caueant
penitenciarii statuimus . quod si quis
fuerit / diuina permittente iusticia . et
hostis antiqui fallacia procurante / quod
absit / premencionatis criminibus fue-
rint irretiti / pro absolucionis benefi-
cio . ad nostros / uel ad prelatos cum
commissarios recurrere debeant / ut
potestatem [illegible] tenebrarum effugi-
ant / sine mora . ¶ Ministri nostri
et eorum commissarij . diligencius attendant /
quod ante oleum infundentes / vinum
iusticie infundere non obmittant / ut
scilicet / de pena debita (penitentibus) non
moderetur gratiam facientes / in iniuriam
quidem passis / in persona / fama / seu
rebus alijs / satisfaccionem debitam fieri .
ut eos qui fecerint in iniuriam / non absol-
uant / talis autem absolucio in foro ab-
tenta secreto / non debet correctionem
iudicialem fori / si crimen probatum fuit

impedire. Si tamen fratri penitentes in
·140· Nota. fligentem se sponte, cum quamquam sit delatus
ut accusatus de crimine, et in faciem
ministri coram testibus in confessione pure-
rint indulgentiam et veniam, et quod
ministri de plenitudine potestatis et
a penis gratie, compunctis, ad commemorationem
consilia eorum, fratrem penitentem, quo
ad extrinsecum forum quietant vocato.
alia quidem cum consilio imposita
salutari penitentia. Hoc tamen in colligi-
tur precursu, et Nota in protestatione.
quod si relabantur illa, de quibus
fuerant accusati, ad statum pristinum re-
ducantur, si de lapsu priori probatio
sufficiens habeatur. Nullus confessor
possit absolvere de criminibus impudicitie
enormibus, nisi de lapsu carnis habe-
at licentiam absolvendi. Et qui
in talibus huiusmodi consuetudinem fe-
cerint deprehensi, et moniti canonice
se non correxerint, puniantur sicut
de lapsu carnis. Et cum pro delicto
de hoc infra. essent multum enormes, absque mo-
XXI. et XXV. nitione premissa puniri possint sicut ministri

maxime de consilio discretorum. Et de
sollicitatem quibus oportet scientiam et approbam-
tionis et eorum iudicium habeatur. Et
custodes non possunt absolvere a pec-
catis et in speciali commissis nisi per mini-
strum specialiter committatur eisdem. Et
si aliquis provincialis minister committat
alicui lectorum suorum auctoritatem suam super
illis casibus quos minister provincialis
reservavit si contingat ministrum mori vel
ab officio ministri amoveri, talis commis-
sio penes illum cui facta fuerat remaneat
donec minister in provincia habeatur. Et
quicumque confessor oportet facere presumpserit
absolvere a peccatis suspensus sit ipso
facto a confessionibus audiendis, nec restitui
possit nisi per provincialem ministrum. Et
quicumque in hiis casibus fuerit legitime
deprehensus pena carceris puniatur.
In quibus autem casibus fuerit affirmatio quod
quilibet sacerdos possit absolvere excepto
super quo in hec commissum fuerit. In multis
de peccatis in concurrentibus renovetur. nolumus
tamen quod contra [illegible] [illegible] carceri et
mancipetur. Bonifacius pp. viij

P

Generalis et singuli provinciales
141 Ministri vel eorum vicarii / ac certi
et custodes / in provinciis / et custodiis
sibi commissis / fratres constitutis ibidem
nec non et fratres alios eiusdem ordi
nis / in dictum ad eos declinantibus
undecumque / absolvere in singulis / sive
quam in tantum ordinem / seu per eos in casibus
excesserint / pro quibus excommunicacionis
aut interdicti / aut suspensionis incurre
rint sinodales / sive canone. ut canone generaliter
promulgatas / et huiusmodi sententiis
innodati / aut in locis suppositis
ecclesiastico interdicto / divina officia cele
ordines brantes vel suscipientes / seu ligati / no
tam irregularitatis incurrerint / absolucio
nis / et dispensacionis beneficium valeant
impertiri / nisi adeo gravis et enormis
excessus fuerit / quod sint ad eandem sedem
merito destinandi / ¶ Fratres vero quos
pro tempore / nos generales et provinciales ministri
nec non et vicarii eorum generales / ac certi
custodes in provinciis confessores huiusmodi / ab
solucionis et dispensacionis beneficium / vobis
cum expedierit valeant impertiri / iuxta
formam confessionis super absolucione
et dispensacione fratrum eiusdem ordinis

nro superiori fco / et infra. ¶ Inhibemus in super-
eminentis fratribus nostri ordinis / ne aliquis
corpus / nisi in necessitatis articulo / aliis quam
prelatis suis / peccata confiteri presumant / ut
alius sacerdoti ejusdem ordinis secundum re-
gulam / et ipsius ordinis instituta.

Capitulum generale.

¶ Singuli fratres / delictores de consensu
Gardiani habeant confessores / quibus ad
minus bis confiteantur in septimana. (delictoribus in fine xxiiij. pri pec. penitenciam.)

¶ Ab excommunicatione pro iniectione manuum vio-
lenta / possit custos absolvere. vel gardianus (no)
si custodis presentia / infra diem naturalem
haberi non possit / aut vicarius gardiani
si custodis vel gardiani presentia / in prompto
eadem nunc possit haberi. / Hoc autem
tantum privilegium quod statutum non intelligitur
de iniectione gravi / vel de iniectione in sub-
ditum in prelatum. ¶ Nullus incarceretur (no bene de incarceratis.)
nisi pro manifesto et enormi excessu.
Enormem autem dicimus excessum / vel
grande peccatum / ut est lapsus carnis / in
obedientia contumacia. / et pertinax heresis / vel
[illegible] / sic est furtum rei notabilis.
vel notorie factum / seu quod frequenter iteratum.
et de talibus idem iudicium habeatur. ¶ De-
claramus quod omnes qui penam carceris
[illegible] eo ipso / dictis legittime sint

punati. Unde quamvis libenter recitare
.142. non oportet hoc restituuntur ad actus predictos /
nisi hoc eis beneficium applicate in peccati.
Omnes tamen carceri mancipandi sunt sicut
spoliatur. Si frater fecerit aliquid / propter
quod penam carceris debeat sustinere /
gardianus / vel custos / vel corpus vicarii / de
consilio discretorum possint eum detinere quousque
sit corpus provincie / sive non / donec provincialium
quid sit agendum de tali / fuerit diffinitum.
Hoc autem intelligitur de illo si qui commis
sus expressus est rei evidencia manu
festus. Habeant autem boni carceres
fortes et multiplices secundum statuta.

De falsificatione sigilli.

Quicumque frater presumpserit vel procuraverit / sigillum
vel litteras prelatorum / vel principum / generalis /
vel provincialium ministrorum / seu aliorum
notabilium personarum / falsificare / per sup
seriet ipso facto sententiam excommunicationis
incurrerit / Et si legittime fuerit de
prehensus carceri mancipetur. Et
si falsificaverit sigillum / vel litteras genera
lis ministri / non absolvatur ab excommunicatione
nec liberetur a carcere / sine speciali ministri man
dato generalis / Quicumque fratrum litteras
corporum / maliciose presumpserit vel procuraverit de

Alien

ſtrinxit / aut impedierit / ne mittantur
eiſdem / retinuerit / vel aperuerit / ſuſpenſus
ſit ab omni actu legittimo ipſo facto. Et
tamen hec pena non competit prelatione et
privatione puniatur. Et hec intelligimus
tam de litteris quas ipſi aliis mittunt
quam de illis que ipſis ab aliis tranſmit-
tuntur. Nec relaxentur niſi per ſuum provin-
cialem miniſtrum. Si aut fuerint littere
generalis miniſtri. per ipſum generalem tantummodo
relaxentur. Predictis aut penis ſubiaceant
qui ſuperiorum litteras ſibi ipſis miſſas le-
gere vel aperire diſtulerint malicioſe. Et
qui retinuerit aperuit vel reddere diſtulerit
litteras amiſſas ſociis generalis vel provin-
cialium miniſtrorum / ſeu miſſas eciam
ab eiſdem. Item quia fratres tacito proprio
nomine vel ſub nomine alieno / litteras ſeu li-
bellos famoſos ediderint / eos mitten-
do ſpargendo / vel quolibet exponendo / in ob
infamiam alterius / ipſo facto ſententiam excommunicationis
incurrat. Et ſi dicti fuerint in infa-
miam generalis aut provincialis miniſtri /
non poſſit reſtitui actor eorum / niſi ſolum
per generalem miniſtrum / vel alium / cui ipſe
ſpeciali duxerit committendum. Cum vero
aliorum quorumlibet perſonarum infamia tangat.

De miſſ[...] mato

143 provincialem dominum archiepiscopum ministrum · et corpus possit
relevari · / Item quicumque in huiusmodi fuerit
legittime deprehensus / carceri manci-
petur. Item concedunt generales de voluntate ministri
et assensu capituli generalis / omnibus ministris
et custodibus / quod fratres puniant inpeniten-
tes [illegible] ignominiosis culpis · et
penis et fratres in vinculis incorrigibiles
et hoc totum faciant generali de consilio discretorum
Item Si aliquis frater de blasphemo depo-
nit summi pontificis / et de constitucionibus capitu-
lis / absque temeritate presumpsit / et in
hoc legittime deprehensus fuit / pena car-
ceris puniatur / [illegible] vel privatio-
nis / vel alia pena competenti / secundum quantitatem
blasphemie prout / coram quo steterit
de discretorum consilio puniatur · Item Si
quicumque personam / falso et scienter detulerit
infamaverit in occulto / non nisi a ministro
vel a custode possit absolvi · Qui vero
in publico · non absolvatur / nisi a
ministro · sibi imposita pena condigna · de quo
falso et scienter alium infamaverit / Nec
aliquis istorum absolvi valeat a predictis ·
nisi prius prout poterit restituat famam ·
infamate persone · / De carcere de penis

vij · mentita ·

in publico ipsum infamaverit, puniatur ad arbitrium ministrorum. ¶ Item districte precipimus et fratribus universis quod nullus inferre attemptet sub pena carceris fratri ex confessione aliquid audiat, vel quod vergat in infamiam alicuius, ut quod possit inter fratres dissensionem aliquam generare. ¶ Item quicumque frater sacerdos peccatum in confessione sibi detectum quocumque modo, signo, scripto, vel verbo revelaverit, ipso facto sententiam excommunicationis incurrat. Et si legitime fuerit deprehensus, carceri mancipetur.

Denunciantes confessionem.

¶ Item fratres de incepto non deferant beneficia, questus, quecumque presumant recipere, nisi prius expressam ministris provincialibus, ut eorum vicariis vel custodibus seu guardianis in absentia eorum. Ipsisque ministris permittat fratres predictos ambassiatas assumere, exponere prius consilio discretorum. Et si visum eis fuerit quod ambassiate predicte sint honeste et non nocive, acceptentur. Ipsi tamen fratres assignari sine, ad quem pertinebit.

Nota. +

Huiusmodi ... imperatori / papam ... obedientiam ... in statu ... ipso facto.

Ledia

140.

ut nullus fr(ater) p(er) se / ul p(er) q(ue)mcu(m)q(ue) int(er)posi-
tam p(er)sonam / suadeat / ul' suaderi fa-
ciat, alicui p(re)lato / regi / ul' p(ri)ncipi /
comunitati / castro · ul' ville · ul' alicui alt(er)i
p(er)sone / extra n(ost)rum ordinem existenti ·
ut aliquis in mutetur de statu ordi-
nis n(ost)ri / ul' de ordinac(i)o(n)e p(ro)vincie alicui-
us domus / ul' statione p(ro)vincie / ul'
custodie / ul' quemq(ue) fr(atr)em · seu fr(atr)es ·
de uno loco amovendo (con)tra · Qui a(utem)
sciens contrafecerit / excom(mun)icet(ur) · nos dicta-
tis · et p(ro)vinciales ministri / et diffi-
nitores / generalis capituli / et alii fr(atr)es
contra preceptum ~~...~~ p(ro)dem sciente(s)
facientes · excom(mun)icatum (con)sequenter / et ab
omni ordinis execuc(i)one suspendim(us) / omniq(ue)
actu legitimo privam(us) / (et) absolui ~~...~~ vale-
at / ad dicta excom(mun)icac(i)one · seu ad dicta ~~...~~ ex-
~~...~~ · nisi p(er) g(e)n(er)alem seu p(ro)vincia-
lem minist(rum) / uel eu(m) (com)missarium / et a(u)c(toritate)
penes nos excepta · p(re)lacionibus capitulis
privandum / et de sua statione reddarum · de
sua provincia expellendum · Item
quicumq(ue) fr(ate)r cuicumq(ue) condicionis existat
p(er) se ul' p(er) aliu(m) · p(er) se ul p(er) alios quos ·

(margin:) (con)unctam(?) seu a dicta suspensione

(margin:) No(ta)

mo / per mocionem procuratur / in nostro ordine
per personam quamcumque / contra nostrum ordinem ex-
istentem. vel quod in alio loco ponatur.
vel removeatur. ut quod removeri non
possit / ipso facto sentenciam excommunicacionis   hic dimitte
incurrat / et cum actu legittimo sit
probatus / talis revocet / et cum ad cau-
sam apud ipsos / seu in loco et statu relocari
etiam debeat / nisi de consensu sequentis
capituli generalis / Item inhibemus sub pena   [illegible]
per obedienciam in hibernia districte / ne quis
cum depositus generalis / vel provincialis
ministri / custodis / seu gardiani / vel con-
fessorum / seu correctorum / aut secretum
capituli cuiuscumque / seu discussione diffini-
torum / vel fratrum / vel aliquid aliud / unde or-
do noster possit turbari / vel infamari / sci-
enter audeat contra nostrum ordinem pub-
licare. Et si quis talium fuerit deprehensus /
cum actu legittimo / et officiis ordi-
nis per ministrum puniatur / Et cum hic pena
non competit. per biennium capitulo privatur /
vel etiam graviori secundum quod ministro vide-
bitur. de consilio discretorum. Item fratres
non releventur. ad officia ordinis / nisi
per provincialem ministrum de consensu per-

vincialis capituli / ut meliori pereat eius
.144. Nullus frater conversus de cetero / preter
id [illegible] quod in nostro ordine institutum extra
teneri debet / promoveatur ad studia
generalia / vel ad lectoris / vel ad prelationis
officia / sine capituli provincialis assensu.
Si tamen aliquis frater iam emendatus fuit
et conversus / de eius culpis in sua
provincia fama publica non exstitit / minister
provincialis illi et de consilio [illegible] discretorum
custodie / pro dicto fratre, eundem
fratrem valeat absque requisitione assensus
provincialis capituli ad officia ordi-
nis / prout sibi visum fuit relevare.
Obedia Iniungit tamen generalis minister per obedientiam
omnibus ministris ordinis nostri in hoc aliquid
partialiter ostendentes / minus infames ex-
+ capitulis ponendo et magis infames secrete / sine
assensu capituli relevando. predicta autem re-
levatio ad promotionem prelationis studii
minime se extendat. Nullus in sacris
frater habens in ordine officium alicuius prela-
tionis / vel lectoris si apostataverit / ut
non cum notabili scandalo restituatur in pris-
tinum / absque dispensatione generalis ministri.

Item quicumque frater deprehensus fuerit . civitatem
pecuniam / vel res alias / ludere ad taxil- De ludo ad taxillos
los . pena carceris puniatur . Item quicumque
emerit taxillos / aut iocose ad taxillos
luserit / per primam vicem . abstinentiam pane
et aquam comedet / et per secundam . acrius loquitur vb
sic puniatur ? . Si autem ter in hoc fuit de-
prehensus . carceri mancipetur . Item quicumque
frater detestabiles errores contra fidem ka-
tholicam / ut contra bonos mores maxime
in testando fructum pene / et austeritatis
vite / in exaltando carnalem amorem
predicaverit / vel dogmatizaverit / publice
vel occulte . pena perpetui carceris puniatur.
Item quilibet minister teneatur diligenter
inquirere de erroribus supradictis / Item nullus
frater habeat seu teneat postillam petri Johannis
super apocalipsim / et quicumque contra fecerit /
pena carceris puniatur . nisi suo provincia li
ministro . ipsam reddiderit infra mensem
postquam sibi constiterit de mandato . Alia
autem eiusdem fratris opuscula / suo ministro
sine mora et dilatione / reddere teneantur .
Si frater fratri ut alteri persone minatur [illegible]
in persona / bono mala in potu sibi [illegible]

p(ro) custodib(us)

·viii·

nistri vel custodum portare, pro clamoris
capitium teneatur. Si vero manum
levaverit, vel aliquid ad percutiendum arre-
xerit contra fratrem, et pro clamoris capitium
tribus mensibus imponatur, pro altero pro
decem. Si autem non communiter percusserit, pro
decem pro clamoris per primum in po-
sitione per ministrum. Si autem communiter percus-
serit, vel ad percutiendum communiter lapidem
vel ad eiciendum, vel gladium, vel aliud
eduxerit. Et qui etiam arma offensi-
onis portaverit, vel cultella ut alibi
retinuerit, pena carceris puniatur.
Quod si aliquis fratrem fratrem alium vel
secularem enormiter vulneraverit vel
interfecerit, vel alicui venenum de-
derit, perpetuo carceri mancipetur.
Et etiam pene subiaceat qui hoc idem
vel simile per alium sibi fieri fecerit, vel pro-
curaverit, vel ad huiusmodi faciendum in-
ventus et fuit in machinatione. Qui vero
per maliciosam conspirationem seu pro-
spirationem adversus aliquem, et maxime
adversus superiores se erexerit,
omnibus officiis ordinis et omni actu

De conspiratione

Par

legitimo

legittimo sit punite / quousque promissas
condignam / per gradalem / vel communem
misericordiam fuerit restitutus / Non intelligimus
autem maliciosam concordiam / quam scilicet
nolunt generali magistro / vel alteri suo
prelato / aliquid intimare / Similiter
et anathematizamus exhibentes / ne aliquis
verbo vel facto / aliquo modo ad divisionem
nostri ordinis / laborare presumat / Si
quis autem deliberatione / contrarium fecerit / ipso
facto sententiam excommunicationis incurrat · Et
si legittime fuerit deprehensus / carceri
mancipetur · Fratres autem notati
de suspectis consortiis / et colloquiis mulierum
et / que irregula prohibentur / si ammoniti
et correcti / sufficienter postea non correxerint
/ si in officiis sunt / ab omnibus
absolvantur · vel suspendantur · nec
taliter suspensi / absoluti restituantur ·
nisi in provinciali capitulo per magistrum ·
Si vero in officiis non sunt / priventur
libris / et omni actu legittimo · Et nichilominus
pena non careant / predictorum capitulo ·
et aliis penis gravibus puniantur · ad
arbitrium magistrorum · Et ad hoc magistri

firmit[er] teneatur. Et intelligunt[ur] suspecta
49. consorcia / no[n] solum de mulierib[us] / s[ed] etiam
Nota q[uo]d se- de suspectis familiaritatib[us] quibuscu[n]q[ue]. Si ali-
trantur. quis fr[ater] consuet[ud]i[n]e sit a socio suo / cu[m] mulierib[us]
sequestrari / de quib[us] merito p[re]lati sui
a[n]i[m]o possit oriri suspicio / canonice mo-
nitus et correct[us]. Si no[n] emendauit / tanq[uam]
suspectus de mulierib[us] / omnib[us] officiis or-
dinis / et actib[us] legitimis sit priuatus.
Et si taliter priuat[us] [con]tra / duob[us] fide dig[nis] 13
testib[us] / conuincat[ur] de sequestracione p[re]dicta / u[e]l
si sequestraciones huiusmodi / suspicione mi[n]us
cum uiolencia fecerit sui p[re]lati mo[n]i[ti]o
de consilio discretoru[m] / [com]pleb[it] legitime
aliisq[ue] monicionib[us] / vel priuacione p[re]missa
arceatur ad iudicandum. Si
v[er]o veniens testes fide dignos / de sequestraci-
totū. one p[re]dicta appareat [con]tra eu[m] / p[ro] alio de
relapsu arceatur / detenta[tur] g[ra]uius / in do-
mo disciplin[e]. Deserto p[re]cipit
obedia gn[er]alis. generalis mi[ni]ster p[er] obedientiam et au[ctori]t[ate] generalis
ca[pitu]li. q[uo]d nullus sit opponens alchimie
aut [...] aliter quecu[m]q[ue] opponens
doctrinatis / u[e]l arcium suspectarum / q[ue]
in publico no[n] docentur. aut abbatia

reprobata sunt / et dicte / quod vel ante
seu libros vel scripturas continentes
talia sciens retinere presumat / Qui
vero contrarium fecit / ipso facto sententiam
excommunicationis incurrat / Et si legitime
fuit deprehensus / pena ceterorum puniatur.
Clericus scienter invenerit fuit comparere cum [illegible]
libris / et omni actu legittimo sit
privatus. Layci vero et clerici / qui
libros et officia non habent perpetuo
mancipatio carceratio puniuntur. Et si quis
talis in morte fuit deprehensus careat
careat ecclesiastica sepultura. Po-
stremo contra appropriatores locorum statui-
mus / quod ministri cum custodibus / qui eos
videbuntur expedire / de hominibus dicti
generis inquirant / vel inquiri faciant
per custodes / Et si quos tales invenerint
de suis locis expellere teneantur. Et ta-
men contra appropriatores locorum quibus si
defuerit obedientie descendendi / procurent
eos per potestates secularium revocare.
vel qui alios non de suis. seu quos cle-
ricos reputant. subditos vel prelatos
secum nolunt habere vel pacificare eisdem

Nota

40.

sustinere. Fratres incorrigibiles cum suis ex-
cessibus conscriptis et examinatis
fideliter provinciali vel custodi seu visitatori
ad provinciale capitulum transmittant. Ut
si adeo incorrigibiles fuerint quod culpas
huiusmodi recognoscere nec penam condignam
subire voluerint, in carcere maneant. Si
vero penam accipiant et correctionem
promittant, cum una alia pena imponatur.
Quod si postea commiserint ad consueta vitia
recidentes, in sequenti capitulo carceri man-
cipentur. Teneantur fratres existentes
per obedientiam immediato suo secrete guardiano
suo excessus notabiles intimare. Et
si unus excessum alterius sciverit per duas vi-
as, ut pote per confessionem et per alium modum,
non per hoc minus tenetur ut predicitur dicere guardiano
vel alii suo superiori per obedientiam requisitus,
quia hoc nullo modo sigillo confessionis pre-
iudicat. Quam penam si taceret inobedie-
ntie incurret. Et si quis contrarium
dixerit ut asseruit et correctus revo-
care noluerit, omni actu legitimo privetur
Ut dogmatizare. Quod frater qui fratrem cor-
ripit de secreto excessu secundum formam evangelii
in occulto non tenetur dicere suo superiori,
quamvis alias ~~pro~~ per obedientiam requisitus.

situs / et mulieres qd cu aliq sit socij in crimine.
no tenetur alt' alteri revelare / suo supi
ori / qui pt et debz pdesse. Et eciam pp
culos pcauere / consenciencia totius capituli
generalis / hoc diffinitu est / et hanc doctrinaz
esse confessionem / et no scandalum / pro eo qd re
dere pt in destinctum ordinis / et regu
lares pro iudicium disciplina / cu plati scire
debeant / sz dictorum excessus / no solu ut
puniant / sz ut possint periculis precauere.
Et ideo omnem qui tales dogmati
zat / vel tenz suum in libris / et omni
actu legittimo et sic pt contra talem pcurator
fuit / pena carceris puniatur. / Nul
lus frater aliqu de aliquo accuset, cui veri
tas vel fama probari non possit. / Qui
vero contra fecit / pro eo qd fratrem commi
sisse asserunt / penam sustineat que
accusato infligi deberet / si convictus
fuisset / dicimus autem accusante quod coram
plato obliget se / per testes alios ad
probandum / Idem fiat de illo / qui scienter
accusat aliquem / de quo fuit sufficienter
correctus / Item non in probatione infamie
de qua aut accusatur defecit / pro culpa

De pena publicante infamiam. De hoc supra 22°.

modo legitime punitur. Quicumque de
·41· deposuit coram quocumque prelato vel
visitatore falso et scienter, contra tunc
contra fratrem vel contra personam vel ad
hoc faciendum induxerit, vel revo
cavit falso, vel ad revocandum
induxit quod ut deposuit, ipso facto
sententiam excommunicationis incurrat.
Et a qua posset nisi per ministrum provincialem
absolvi, ita dum taxat quod pūs
satisfaciat prout sibi possibile fuit in
forma sicut Sp̄m deposuit vel revoca
verit publice vel occulte. Item dis
obedia tricte per obedientiam inhibemus ne personis
accusantibus, accusatis vel aliis aliquo
modo scienter revelent. Item precipimus
de nominibus accusantium ministris prohibemus
nisi de crimine accusati in excusatione
sua petierint alio superiori sibi accu
santes et testes nominari revelari.
obedia Inhibemus per obedientiam accusatis
ne scienter de nominibus accusantium se
inquirant, nisi cum quis de crimine accu
satur et petit sibi accusantium nomina
revelari. Et quicumque contrarium fecit.

reuelando .s. vel inquirendo / non possit
nisi per ministrum provincialem absolui
vel per illum cui ipse in speciali duxerit
committendum ¶ Superiores non .s. nisi
et custos et gardianus si inquirendo
vel reuelando contrarium fecerint / nec
non et predicti / accusatores eorum reue-
lantes eisdem / in fratres / vj / menses sex-
diebus cum in pane tantum et aqua / ptutam
diem / sine dispensatione ieiunando pobo-
diam teneantur / aliter eorum absolutio
sit in annis ¶ Ministri possunt vi-
sitare fratres suos provincie / publice et
occulte / ac sigillatim coram se vocare
et preponere / aut postponere / prout publi-
ce / secretius videbitur expedire ¶ Cu-
stodes autem visitatores non possunt / publi-
ce vel private / nisi a ministris eisdem spe-
cialiter committatur ¶ Et ne simplicius
fratrum ignorantia sit occasio delinquen-
di / custos cum visitatore / regulam et con-
stitutiones / tam apostolice sedis / quam ordi-
nis / ad visitationem huiusmodi pertinentes
eis in vulgari diligenter exponat

¶ Ordinatum quod nullus minister provincialis
42. aprivat / quem inposuit visitator / sic nul-
lus custos apenitentiarium quem posuit minister
nec gardianum aprivat quem inposuit
custos / nec aliquis inferior aprivat
gardianum / absolvat aliquem / nec mutet
sui limita inponentis ¶ Et si contrarium
factum fuerit / ipsa absolutio sit inanis
¶ Ultima in plerisque statutis pena ex-
communicationis suspensionis privationis ex-
promulgatur / nolumus quod fratres ligari ad il-
los / nisi fecerint ex deliberatione contra-
rium facientes / ¶ Item ubicumque in constitutio-
nibus continetur talis censura excommuni-
cationis suspensionis et similis ubi-
tamen non sit lata sententia sed tantum modo commissio
defuit / nec exprimitur ubi et a quo inponi de-
beat / vel infligi / intelligatur ab eo / infli-
gi debere / coram quo legitime probatur ex-
cessus / dummodo talis excessus correctio per-

Quid sit privatio officiorum ordinis

tineat ad eundem ¶ In privatione
officiorum ordinis / intelligitur non solum
prelationis / sed confessionis / predicationis /
lectionis / diffinitionis / visitationis / et elec-
nis ad capitulum pro delicto ¶ In privatione

vero / actuum legitimorum / volumus quod in-
telligatur pueri exercitio ordinum / et
testificatio in medio nisi specialis exprimatur.
Hic labor continualis capitulis sicut in matribus
et in receptum veniet ordinis disci-
plina ¶ Magister / custodes / et gar-
dianus / constitutiones diligenter faciant
observare / quas quilibet gardianus
in suo loco studeat diligenter habere / et
in sua custodia reservare / cavendo ne
exponens publicentur / ipsas et faciat
semel in mense / vel infra duos ad minus
fratribus suis legi / maxime .vij. post capitula
que omnem tangunt conversationem /
Et quos vero inveniunt discolos / corri-
gant ad plenam observantiam penarum /
que in ipsis constitutionibus sunt taxate.
Et si eorum contumacia exegerit in gravio-
res ponant / nec penas in eis taxa-
tas / commutet / nisi fuerit excessus in co-
feria / oblivio in memoria / vel in corpore
impotentia faciendi ¶ Concedimus tamen
ministris in casu et in speciali atque ex
causa rationabili commutare penas huius-

Quando sit pueris actum legitimorum

no bn

Attende

pena

43 modi atque mitigare. Quod si exceptorum remi-
ssione solvatur ordinis disciplina, accusatur
capitulo generali. Ordinatur generalis
ministri, tamen ordo generalis. Quod si contingat
mori generalem ministrum, acta ordinis
ac sigillum officii ministerii sigilletur sigillo
provincialis ministri, si presens fuerit, et sociorum
diffinitorum generalium, custodis et gardiani lo-
ci in quo contingat eum mori, vel vicari-
orum eorundem, in aliquo certo potiori loco.
Sigilla vero aliquorum fratrum solempnium si qui
fuerint in conventu, tamen sic clausa et
sigillata tradantur eisdem sociis generalis
qui ea teneantur conservare fideliter et tradere
successori ministro generali quam obedientiam sa-
lutaverint. Cum vero multum distaret
tempus capituli generalis, possint tradere
sic clausa et sigillata ministro provinciali
qui ad generale capitulum pro tunc celebrandum
fideliter portare debeat et tradere genera-
li successori ministro, et eandem obedientiam
salutare. Cum vero aliquem ministrum provin-
cialem contigerit infirmari, acta
sue provincie et sigillum sui officii
in presentia sui sigillis sociorum sui custodiantur

in cuius custodia fuit / Et gardianum cum
conventu in firmaria / vel in corpore ab
sencia / ministri corpus eius / faciat claudi
et sigillari / in aliqua archa certa /
que tribus seris claudatur / Quarum unam
custodi predicto / aliam socio eiusdem ministri /
aliam gardiano tradat / Et postea
conservent dicta archa / successori ministro
fideliter assignanda / probediam salu
tare / Quod si predictus minister / morte
preventus / hoc non possit exequi mandatur
idem faciant eiusdem socij / seu custo
des et gardianus / in cuius conventu mo
ritur / sic supra est expressum / Demonstra
cant / aut ministri provinciales annul
ationem constitutionum provincialium / et
quorumlibet preceptorum / propter oblivionis
et transgressionis periculum evitan
dum. Innocentius papa. Capitulus
Ut apostatas insolentes vestri or
dinis / in vestris salubribus monitis ac
quiescerant / excommunicare / capere / et
ligare / et carceri tradere / si videbitur
expedire / possitis / auctoritate presentium vobis
concedimus facultatem Capitulum generale

Volentibus apostatis viam precludere
·42· nos generalis et provinciales ministri
et diffinitores capituli generalis ex
communi consensu instituimus omnem fratrem
apostatantem ab ordine nostro et ex
directo presentis statuti anathematis
vinculo innodamus. Intelligimus
autem apostatantem omnem qui sine licentia
vel contra obedientiam superiorum suorum pro
tempore locali seu provinciali cum habitu vel
sine habitu cum socio vel sine socio inventus vel
vagabundus fuerit et generaliter aliquem
eiusdem licentie quolibet discedentem. Item
ordinamus quod omnis apostata ab or-
dine nostro carceri mancipetur. Quicumque frater nota
incarceratum fratrem scienter liberaverit vel
consentiens fuit ut recederet sine licentia
ministri vel si per negligentiam guardia-
Carcer ni vel eius vicarii seu custodis sibi as-
signati frater incarceratus manus ordinis
evaserit tam liberans quam consentientes
tam guardianus seu eius vicarius quam cus-
tos fratri incarcerato assignatus si de
premissis convicti fuerint carceri mancipentur.
Item quicumque frater sine generalis ministri licentia
quam nullus eo inferior dare possit

prelatorum / quicunque ex nostro ordine receperit /
fratrem apostatam nostri ordinis sciens / aut in-
licite fratrem receperit / Si tamen excommuni-
cati et ad vindictam fratribus committitur. Item
districte statuimus quod qui commoti sunt / extra-
vagantes in seminis in statu alium ordinis non
sunt redundare / Et nullus huiusmodi
licentiam concedatur / nisi prius resignet ea-
dem libros / et res alias / prout in privi-
legio apostolico continetur. Item quicumque custo-
dibus sufficienter invocatur fratrem aliquem / vel
aliquos alio ordine dominus apostatasse
custodijs / primum vel ipsos in singulis suarum
provinciarum / conventibus in certis fratribus congre-
gatis / bis in anno excommunicare / vel ex-
communicatos nominatim et expresse denunciet.
vel denunciari faciat / usque quo de talium a-
postatarum absolutione per documenta legiti-
ma eis fuit facta fides / Ministri vero
provinciales anno quolibet in suis provin-
cialibus capitulis / in die diffinitoris omnium
suarum provinciarum apostatas / publice de-
nuncient / seu denunciari faciant excom-
municatos / donec ut predictum est de eorum
absolutione constiterit eis. Item nullus

minister habeat provincialis ordinariam iuris
44. dictione / auctoritate generalis ministri / excomunican
di / capiendi / et incarcerandi / ac penas alias
puniendi / super omnes apostatas aliarum
provinciarum / in provinciis suis. ¶ Possunt
etiam custodes / et gardiani in casu necessitatis
et fratres alii / auctoritate predicta / aposta
tas nostri ordinis capere. ¶ Caveant autem
ministri et custodes / quod non permittant
apostatas / sive sue / sive alterius provincie /
~~evagari~~ in scandalum ordinis eva
gari. ¶ Apostate qui in suis locis ~~ut~~ seu
custodiis / commode recipi / corripi vel co
erceri / non possunt / per provincialem ministrum
de custodia ad custodiam / vel si necesse fuerit
per generalem ministrum / de provincia ad provinciam
transferantur / eorumque conditionibus / et qualita
te / custodibus ad quorum custodias / et mini
stris ad quorum provincias / per ministros de
quorum fuerint provinciis / fideliter intimatis.
ut hii / qui ipsos translatos habuerint re
gere / circumspectiores esse valeant / erga eos.
¶ Nullus apostata redire volens ad or
dinem repellatur / sed iuxta mandatum
domini pape / salva ordinis disciplina
recipiatur / et saluti anime sue / ut premittitur

missum est consulatum, non eiciat quisque confessus ab ordine, sed committatur pestilentibus remedio consolationis per deum, nec de vinculo competentis disciplinae. ¶ De visitationibus provinciarum. viij. capitulum.

De toto capitulo iii.

Cum regula dicat quod fratres ministri visitent et moneant fratres suos, et humiliter et caritative corrigant eos, ad praestandum eis adiutorium, et negligentias corrigendas, ordinamus, ut semel in tertio anno per visitatores speciales visitentur totius ordinis, ita quod in qualibet provincia unum visitatorem habeat, cum duobus vel uno socio discreto, qui succedat ei in visitatione tempore infirmitatis vel mortis, cum quo possit collationem habere, et consilium in dubiis, non expressis eorum nominibus vel cognominibus agatur, si fieri poterit bono modo. ¶ Caveant autem ministri et diffinitores bona fide providere de fratre ydoneo, ratione honestatis, discretionis et zeli, ad tale officium exequendum. ¶ Quod si ante egressum de sua provincia mori contigerit, vel aliter impediri, minister convocatis custodibus qui bono modo poterunt interesse, aliquibus discretis de dictis custodiis, de visitatore vel socio, in casu consimili in ipsa provincia, discretiones ydonee possint et debeant providere.

¶ Et hec tamen inst' quam consulentes fuint
teneantur / Quod si alter istorum post-
quam custodie prouincia / cum in generalem prouin-
ciam visitandam decesserit / nec aliter fuit
legitime impeditus / teneatur custos illius
custodie / vel gardianus illius loci / in custo-
dis absencia superstiti prouidere de socio competenti
ad prouinciam visitandam. ¶ Quem prius
custos visitande prouincie / teneatur sibi
sufficientem socium assignare / ac si inse cus-
todia decessissent. ¶ Ordinamus etiam in
generali capitulo / quod prouincia / que prouinciam
debeat visitare / Item quod prius secundum capitulum
prouinciale visitantes prouincie / a quibus
hoc tali tempore incipiant visitare / quod ex-
pleta visitatione prouinciali capitulo visitatores
prouincie valeant interesse / quod immediate
precedit capitulum generale / cum non contin-
gat / quod propter mortem generalis ministri / vi-
sitatores prouinciarum / non possent habere
prouinciale capitulum / cum capitulum generale / ipsi
visitatores in proximo sequenti capitulo prouinciali /
visitate prouincie / si voluerint poterunt
interesse / Et cum notificare debeant

generali ministro / quod notificanda erat capitulo
generali. Visitatores et nichilominus si
accusandi fuerint / tunc accusentur generali
ministro. Isti visitent singula loca ab
sibi commissorum personarum / et edificiorum /
mutacione (In locis conventualibus) infra
xv dies / in non conventualibus infra tres
dies ad plus / suum officium exequentur.
Cum postquam ad loca fratrum pervenerint
exequi inceperint / infra duos dies / nisi
magna et evidenti necessitate / vel communi
fratrum utilitate fuerit differendum. Visitatores autem
huiusmodi / non intromittant se de occultis
vel in diffinitorio correctis / nec de diffinitorio / aut
Nota. in diffinitione correctoris diffinitoris / nisi talis
vel in diffinitorio / prius fuerit accusata.
Caveant autem ne super criminibus de quibus
infamia non processit / inquirant particulariter
/ cum super crimina huiusmodi in publico
accusentur / procedant autem in hunc modum.
In ingressu visitatoris locum visitandum
legatur regula et constitutiones. Deinde pro-
benda xiiii et generales constitutiones ordi-
nis nostri / quantum ipsius visitatoris / pro suo
visitationis officio / videbitur exequendo.

— Obēi.

.4n. cursu fuerit expediri. Postea in statuto obedi-
pcipiet / ut omnes quos interrogabunt / abscis-
vnderint bona fide / si sciunt / vel fama est
fratrem presentem vel absentem / de quo sciat intro-
gresso / expressisse contra aliquem articulum predictorum
ita quod fratres / vel fama probari possit. Postea
dicant fratres sigillatim culpas suas / et egre-
diantur pro ordine / ita quod residui maneant
egressum / de quo in publico fuerit accusandus /
Accusationes que secrete sunt / tunc ubi sunt / iuxta
approbationem tantum confitentium. Frater autem ac-
cusatus / postquam fuerit revocatus ad audienciam
non negetur / Et sic pro ordine culpe dicantur
et cum debita correctione pene imponantur. Di-
spensationes iste in nullo casu / preter hunc
excommunicandi / suspendendi / vel interdicendi / si-
nisse amissio capituli generalis / ut possunt
absolute custodes / ut etiam gravi / vel
ad monasteria vestra / si habeant super hoc licenciam
specialem. Et pene quas imponunt expe- na possint
dit ultra annum. Fratres autem circa visitato-
res in hiis / que ad officium visitatoris perti-
nent / et non melius obedire / et consimiles
teneantur obedire eisdem / quod non possit
per duos ~~aliquos~~ alios fratres probari. Visitatores

q° modo formam premissam / corrigant excessus
fratrum / quos visitant / salvo / quod excessus
ministri provincialis / et si que alia invenerint di-
ffinitioni capituli provincialis reservant / et in eodem
capitulo / prout diffinitores eiusdem videri die du-
xerit / in corrigendo prius / excessibus
suum officium exequentur. Et cum ministro
et diffinitoribus / coram illis tamen / qui sciunt
correctionem excedant de conventibus / nisi sit
talis excessus / qui sit penes publice
puniendus. Aliis vero agendis capituli
non intersint / ut ipsi capitulo intersint eadem
correctionem. Quandoque tamen poterunt visitatores
ad capitulum generale corrigendum / ibidem deferre
illud / sub sigillo illius loci / in quo venerit / Tamen
non visitator reputetur aliquis notabiliter valde /
in provincia corrigendum / quod minister et
diffinitores non possint corrigere / vel non
velint / seu corrigendum non reputet /
talis instructus et cum nominibus et appositionibus
veritatis conscriptus / committantur sub sigillo ministri /
et visitatoris / mittatur per discretum illius provin-
cie / litteris ad capitulum generale / ipsi capitulo genera-
li ad manus mittatur / presertim si capitulum non con-
venerit / aut nullatenus assentiret /

qua

Ad extirpacionem uero malorum / in nostro ordine
·48· pullulancium / ne ipsi crescant / in negligenciam vi-
sitatoribus et diffinitoribus / ut si quas in-
uenerint provincias viciosas / in superfluitate
edificiorum / vel vestium / vel esu carnium /
aut equitaturis / aut vestra portacionibus regu-
laris discipline / vel generalium statutorum / vel
ministros quorum contrarietatem / teneantur ac-
cusare capitulo generali. Teneantur pro obediencia
Nota statum provinciarum quas visitant / siue bonum
siue malum / eidem capitulo generali nunciare. Si
quis autem visitator / obediencie aut meritis con-
temptor / amore vel odio / dissimulacione vel
palliacione huiusmodi statum / mendacio nun-
ciasse probetur / inhabilis ad cuncta nostri
ordinis officia / per generale capitulum cum menda-
cii et inobediencie nota reddatur. Nec
ullo modo in provinciis quas visitant / seu
in corpore provincialium capitulorum existentes / desti-
tucionem corporis petant / verbo vel scripto perhibeant
testimonium ipsis / nec aliquis alias huiusmodi
testimonium postulans presumat. Eisdem quoque
visitatoribus provincie a quibus mittuntur de
vestimentis et expensis / si indigent ca-
rendo / sicut in redeundo debebunt pro-

mittat. Item a provincijs non quas visitat non
prohiberi non poterunt vel accipient ullo modo
Et si contrarium fecerit accusetur coram capitulo genera
li. Item Nulli a visitatore litteras recomenda
tivas concedant. Item Excessus aut visita
torum examinati per provinciale capitulum
transmittantur correctori capituli generalis. Ita tamen
quod si visitator in illa provincia fuerit con
victus audiatur. Si vero absens significetur
de excessibus suis per literas speciales ut se ex
cusaturus compareat capitulo generali. Ali
oquin de hijs in quibus fuerit accusatus
nichilominus puniatur. Item Insuper ordinamus
quod singulis annis visitentur domus
provinciarum per specialem visitatorem nullum
provincialem mittere. Quod si invenerit
aliquis defectibus eum sacerdo
tem cum provinciales mittere possit eis
remittere ad suam provinciam. Item Conventus
sancti loci de assisio sit sub manu provinci
alis misit ei cum visitatore generali minis visitatio
stro fungatur. Item Conventus quoque loci
ubi erit romana curia seu ubi

seu ubi procurator ordinis / vel sui officii
49 mortem traxerit / per specialem visitatorem et missu
generalis ministri / annis singulis privatim et pu-
blice visitetur. Et ad visitatores huiusmodi
convocentur omnes fratres curie / qui in dicta curia
quocumque titulo / continuam moram trahunt
et serviunt / prout iusticia exegerit disciplinae.
Et in ipso conventu ponantur per ipsum generalem
ministrum / fratres diversarum nacionum / qui suarum
nacionum prelatis et aliis personis / nobilibus
ad eandem curiam venientibus possint va-
leant / quando et sicut domino / procuratori ordinis /
videbitur expedire. / Prelati autem visitatores
attendant sollicite / ut in locis que visi-
tant / picturarum abusus tollere ~~abusus~~
~~tollerent~~ omnes / sic quod nec subtilitas minus
paupertate / nec in decoritate imaginum / vel
aliquid ~~—~~ contrahens devocionem / in picturis
nostris valeat apparere / et hoc propter hone-
statem / nec figuratis vel imaginibus viris
nec lascivum aut dissolutum scriptum vel sculp-
tum gestum / apud fratres pingi / aut picta manere
sinantur. De electionibus ministrorum

Rubrica. Capitulum vii

Quam secundum re-
gulam generalis
minister / sit ministris provincialibus et custodibus
eligendus / ordinamus quod ad electionem

ꝑcedat h' modo / Electo͡ꝝ cōgregatis d
deo ad eligendum ꝑficta. / Primo in vo
tata spe sci grā / fiat inclusio electo͡ꝝ.
sit dictum in illo ꝑagraffo / de ca° gn̄alis.
mīst gn̄all coram omnib' se retraxit / a
deinceps mīst ꝑvincialis / ubi sit capl'm. b
disquisitores ponat / de duo͡ꝝ vl' triu͡m
cōsilio discreto͡ꝝ / qui singulo͡ꝝ vota se
orsum aliquantulum / corā ceteris omi.
ꝑ'ipiant / fidel'r / et cōscribant / ita q' singuli
antequā recedant / ab eis / audiant quē ca
scripserunt / vota sua. / Et fres electores
experimento hijs vtantur ꝓbis / Ergo
talis mīst / vel custos tal' ꝑvinc / no
minis talem fratrem / ꝑ gn̄ali mīst° / Om
nibus ꝑ ordinē cōscriptis / statī in eodem
loco / antequā fres recedant / vel colloquant
ad inuicē / publicet in medio q̄ scripsit /
Et si diuina grā inspirante / in vnū
aliquē concordauerint / ille' electio firma est.
absq3 aliq̄ questione. / Si vō in ꝑtes īeq̄
les se diuiserit / ille in q̄ plures omi medie
eligentiū consenserint / ꝑt' h' electio fuit
ꝑ nunciata. Dicto in tal' eleccionis ꝑ p̄mis
cōstitucionis vero' gn̄alis mīst ordinis

be. hrat · auctoritate priuilegiorum ordini nostro / asse
de aplica in dulcorem / Surgat tamen cum
ex electoribus / a predicto ministro vel custode
deputatis / et dicat · ~~In nomine patris et~~
~~filii et spiritus sancti amen.~~ / Ego frater talis / nomi
ne meo / et nomine omnium vestrum / quorum consen
sus / eligo talem fratrem / in generalem
ministrum ordinis nostri · Quo facto incipi
ant · Te deum laudamus · Et in omni
communitate electionis / forma predicta ab omni
bus fratribus / uniformiter observetur / Et
de certo / huiusmodi scrutinio / quaedam vi
debitur electoribus expedire contingeret / quod
nullus esset clericus / tamen pro clericis /
possint committere per mittere in tres / vel
in quinque fratres providos / et discretos / qui
v sex vice omnium / de providendo valeant providere
Cum vero generalem ministrum mori contigerit
citra festum sancti Michaelis / minister in cuius
administratione moritur / vel ad vicariam /
tenetur sub silentio / significare ministris
omnibus / quibus poterit bona fide / et capi
tulo consilio / sequenti fiat capitulum generale /
Si vero post dictum festum sancti Michaelis
decesserit / mittatur nichilominus ut dictum

est.

est / non tamen fiat capitulum generale / nisi quando
illa annis debitis celebratur / sed cele-
brabitur in sequenti / et hoc in loco / et provin-
tia / ubi per generalem ministrum ordinatum
fuit celebrari / Procedens vero minister
provincialis / ubi fuit capitulum generale / potestatem
habeat alios / corrigendo eos / in hiis que
ad expeditionem capituli pertinent / quousque
sit electus generalis si fuerit primus / Et non
absolvat ipse minister provincialis ubi fiet
capitulum assumptus secum duobus ministris / uno
cismontano / et alio ultramontano / de se-
quis vel aliis / de uno ministro provinciali videlicet
qui super alios / usque ad finem capituli
habeat potestatem / Quod autem in religionem
quamquam ad dictam generalis per deum est / non
patitur interesse / Quam possit custos illorum
provincie / electus ad generale capitulum / qui sunt
ministro non fuerit / Aliis tamen tractatibus
generalis capituli non intersit / Circa electio-
nem vero provincialium ministrorum / aliter procedatur / sicut in electione generalis ministri / excep-
to quod electores / non oportet includi / nec
in fine remitti / et hoc laudamus.
Ordinamus et quod ipsi provinciales

ministri / ~~generali~~ convocato provinciali
Rb. capitulo / assidentibus . i. astrictius de corpore
capituli / provinciales eligentur / confirman-
di per generalem ministrum / Electores
d non / et provincialium ministrorum / ut huic ad
capitulum conveniunt / eligent quotiens / in dic-
to quieti / quod si ipsi die / non elegerint
vel in eligendo non convenerint / ex tunc
generalis minister aut conveniat de nostro
fratribus cum tamen / ipsi electores / possint
et debeant provinciales de territorio providere.
e Possint autem provinciales ministri
eligi de toto ordine / Quod si provinci-
ali capitulo congregato / ministrum provincialem
mori contigerit / vel absolvi / possint
in eodem capitulo congregato / alium sibi eli-
gere in ministrum / quamquam ad hoc missi non
f fuerint vel vocati. Custodes in cuius
custodia moritur provincialis minister
postquam sibi de morte constiterit / certo die
prefixo / et loco / in quo possint fratres eo
modo convenire / provinciale capitulum te-
neatur / quem tamen potest convocare
nisi propinquius tempus provincialis

capituli celebrandi. Custos non illius
custodie / in qua capitulum celebratur / vel
si ipse defuerit / et in provincia nemine
ministro non habente / vicarius illius loci
in quo capitulum celebratur tenebit ipsum capitulum donec
electio ministri fuerit celebrata. Vicarius de
assensu maioris partis capituli fuerit institutus /
Qui extunc capitulum teneat et regat pro-
vinciam quousque minister in provincia habeatur.
Nullus frater in ministrum electus vicarie
vacare officio / cum hoc vergat contra statu-
tum capituli generalis. Celebrata non electio-
ne / vicariatque ~~[illegible]~~ capitulum / vicarius provin-
duos fratres instituat, decretum capituli fide dignos
de consensu ipsius capituli / et cum electionis decre-
to / ministro generali deferant sine mora / ad generalem
ministrum pro confirmatione petenda / qui de
electione et de electo [illegible] ac statu ipsius provin-
cie sciant et possint generalem ministrum
in hiis que expedit reddere certiorem. Nul-
lus autem frater fungetur simul custodis et lectoris
officio / vel visitatoris nisi manifesta neces-
sitas id requirat. Item fratres ~~[illegible]~~ seu de-
putati cuiuslibet custodie in quo continue ut
frequentius eos adesse oportebit / non ponantur
nec dimittantur in officiis ordinis / quo

assignari

ceptus illis dum tempat / qui non solum alibi
·na· et apud illos / et etiam in curiis ipsius et apud
curiales / ut apparuit expresse / Si gar
dianum non conventualem non conventuale
mori contigit / post eum per vicario capitulum
Custos de assensu ministri / de gardiano
provideat illi loco / cum aliquorum consilio discr
etorum / aut ut illum amoveat / si ministro videatur
expedire. ¶ Locum autem non conventualem dicimus
ubi pauciores fratres / et super / praemittori ex am
ni / non possunt debite commorari ¶ Dif
finimus / quod custodes et gardiani habeant
praelationem / ex privilegio domini Clementis
pape / quod dicitur in [illegible] / cuius cura eo
ministri committatur / et gardiani in omnibus
obediant suis custodibus / Caveant autem
ne in suis officiis / ad invicem se perturbent
Ministri provinciales qui vadunt ad
capitulum generale / ut alias reperit / per vicarium /
ut sic confirmatur / quod non possit ex provin
ciali [illegible] esse / dimittat vicarium de
consilio discretorum ¶ Vicarius autem sic in
stitutus / si minister in generali capitulo fuerit ab
solutus / ut ipsum interim mori contigit /

remaneat vicarius / autem ministri et car-
dinalis / si minister absolu-
tus fuit / in capitulo generali / officium expectat
donec sibi constituatur / quod fuit absolutus
et exputit expectat officium vicarie / donec
provinciale capitulum fuit congregatum. / Vi-
carius iste provincialis ministri / et alius
vicarius / a provinciali capitulo constitutus / eandem
habeat potestatem / in omnibus exceptis hijs.
qui vicarius ministri / ex privilegijs specialibus
conceduntur. / Potest enim utrique istorum absol-
uere / a bullis differentijs peccatorum / que ministris
solummodo relinquuntur. / Alijs tamen committere
nequit / sed possunt punire peccantes / ponere
in situm vicarium custodis vel gardiani /
de consilio discretorum / si casus necessitatis
id requireret / Non autem possunt ad sa-
cros ordines promouere fratres / nec ad ordinem
recipere / vel alios iam receptos / Si fratres
contra provinciam non mittat ad manendum /
nec alios recipient moraturos / Si fratres
non transferant / de vna custodia ad aliam
ad morandum / nisi euidens necessitas vel
communis vtilitas hoc requirat / sed hoc de consen-
su illorum custodum / si fieri potest bono modo.

Et similiter de loco ad locum non mittant
.114. fratres / nisi euidens causa fuerit faciendum /
Custos similiter cum vadit ad generale capitulum /
vel alias / quicumque recipit custodiam / foris aliquan-
diu moraturus / vicarium instituat in sua
custodia / de aliquorum ipsius custodie consilio dis-
cretorum / Sic pro vitanda pericula / volumus
quod non passim [illegible] per dictum / qui de domo eg-
rediuntur / vicarium instituant / in eos fratres
discretos / et securos / et hoc de ministrorum suorum
consilio / vel custodum. Fratres patientes de-
fectum naturalem / non fiant prelati in ordine nostro /
nec vicarij ordinarij / ita quod oporteat eos
tenere eciam / Alias autem poni possunt / ad mo-
dicum tempus / in quo non oporteat eos eciam presidere /
Nec possunt etiam fieri in capitulis / nec visitatores
ordinis nostri / nec aliorum ordinum sancte Clare.
Nec fiant diffinitores / nisi cum eis fuerit
dispensatum / nec ista dispensacio in posterum sor-
tiatur effectum / donec sub sigillo noto et ante concorditer
provinciali eciam fuerit certitudinaliter declarata.
Nullus frater presidat in officio fratrum / nisi possit
ducere vitam communem / que tam explanatis
quam absolutis observetur / maxime in vestibus
albis / et latis / [illegible] autem

confessionis, predicationis, cuiuscumque prelationis, ac etiam in ordine consistencium, et prelationis officium nullus habeat secundum, nisi xxx annos completos habeat in etate. Item prohibemus in virtute obedientie, quod nullus frater in aliqua electione, seu visitatione vel amotione alicuius, aut ad quecumque officia ordinis, faciat colligationes vel inductiones, commendando, promittendo, laudando, mediate vel detrahendo; et quicumque scienter contra fecerit, ipso facto ab omni actu legitimo sit suspensus. electio

De capitulo provinciali. Decimum capitulum.

Cum regula dicat, quod ministri et custodes possint in singulis provinciis fratres suos ad capitulum convocare, ordinamus, ut annis singulis in singulis provinciis provinciale capitulum celebretur, iuxta quod magis congruit singulis regionibus. In quo locus et dies sequentis capituli assignetur, ita quod recedentes de capitulo generali proximo precedenti valeant interesse. Ad aliud autem capitulum conveniant custodes et fratres de provincia, sicut quod in provinciali capitulo fuit ordinatum, proviso tamen quod multitudo veniencium evitetur. Et ideo nullus frater pro predicationis officio ad provinciale mittatur.

capitulum / nisi de ministri consilio / et assensu
fuerit aut capituli / et aliis electionibus vocem pro
non habeant fratres / in monasteriis commorantes
/ ad mittendum aut ad electionem discreti /
ad capitulum transmittendi / in locis ubi pro mo
re / sicut ceteri fratres convenientur / Nul
lus frater prius possit in electione aliquam
facta procuratorum / vocem suam committere al
teri / nisi ubi fortassis / quod in perfectioribus domus pro
ricolari de custodibus committere / ad priores
aut duo / electionis discreti / ad capitulum provin
ciale seu custodiale / omnes fratres conveniant
eiusdem / venire bona fide per obedientiam
teneantur / Et venire per obedientiam de
nuntiare quibus poterunt teneantur bona fi
de / Et ut aliquorum ambitio / contentio
insolentia non crescat / ordinat generalis
minister / cum generali capitulo / ut nullus
frater eodem anno / in electione discreti / ad pro
vinciale capitulum / seu custodiale / vocem
habeat / nisi unam. Si secus factum fuit
secunda vox nulla sit / et inter voces eli
gentium minime computetur / Ordinat
insuper / quod fratres iuvenes / non habeant vo
cem in electione discreti / nec in approbatione

Margin notes: .ut. — Hic incipiam in electione ad capitulum — ambitus — in plus

mittendorum ad p[ro]p[ri]um ca[pitulu]m. Prius q[uam] custos
sue [illegible] annum compleuerint secundum custodem
iudicatur de consilio discretorum nisi [illegible]
tate aliud testimonium eis habeatur. Custo-
des uero custodiam suam et diffinitores legentes
et similiter fratres custodiam suam et p[ro]uinciam sen-
tentes in electione discreti ad capitulum p[ro]uincia-
le uocem tamen actiuam habeant non possunt autem
habere autem electionem discreti ad capitulum p[ro]uin-
ciale mittendum. Fratres faciant quod dicitur
alioquin ministri custos et eius uicarius eos
p[ri]uabunt de discreto. Quod si contingat
mori uel legittime impediri, tam ex-
tra de custodia sua alius p[ro]uisio ad ministrum
pertineat uel custodem. Gardiani autem te- hoc tamen gardiani ca[pitulu]m
neant capitulum, quam de excessibus ministri uel cus-
todis et eorum insufficientia et de aliis tan-
gentibus ad capitulum generale pertinent. Que
uero de gardiani excessibus in quibus aliquis
eorum institutus a gardiano de consilio
aliquorum discretorum teneat capitulum. Predi-
uero de excessibus prelatorum et insufficientia
eorum diligenter p[ro] obedientiam in quibus te-
neantur. Et alii fratres in conuentu tene-
antur p[ro] obedientiam bona fide dominicale.

rmde. In p(re)d(i)c(t)is aut(em) in q(ue)stio(n)ib(us) accusan-
·m· tiu(m) / nec(n)o(n) que(m) in q(ui)rentes / ad pena(m) que
in aliis t(ra)nsg(re)ssionib(us) ponit(ur) obligentur.
Custos aut(em) h(uius)mo(d)i s(c)rutinio no(n) in-
t(er)sit. Istud aut(em) s(c)rutiniu(m) ult(r)a unu(m)
diei naturale spaciu(m) nolum(us) p(ro)longari.
Excessus aut(em) g(ra)ves qui mittu(n)tur ad
ca(pitulu)m p(ro)vinciale / recitent(ur) in publico
cora(m) suo conventu / si ad d(ic)t(u)m ca(pitulu)m no(n)
vsq(ue) huc fuit p(ro)fectus. Et si aliq(ui)s g(ra)ve accidisse(t)
in p(ro)vincia / ut co(n)tigisse(t) in via / q(uo)d alt(er)
ad cap(itu)l(u)m missu(s) no(n) e(ss)et / debeant fr(atr)es q(ui)b(us)
notu(m) est cora(m) diffinitorib(us) accusare.
Isti in loco cap(itu)li co(n)g(re)gati / ip(s)a die q(ua) co(n)ve(n)iu(n)t
et debe(n)t usq(ue) in mane / dici seque(n)tis.
Et tunc audita missa ing(re)dient(ur) cap(itulu)m
et in co(mm)u(n)i sp(irit)u s(an)c(t)i g(rati)a fiat s(er)mo fr(atr)i-
De elec(ti)o(n)e diffinitor(um) bus in co(mm)uni. Deinde eligant ep(isco)p(u)s
t(ame)n iiii^or diffinitores p(er) disquisitio(n)e(m) eoru(m)
quos miser(un)t custos / et g(ua)rd(ianus) loci / ut duo
p(ro)p(ri)o si cu(m) ... d(ic)tunt / ad h(oc) duxe(r)i(n)t eli-
gendos. Si aut(em) in electionib(us) diffinitoru(m)
plures qua(m) iiii^or / maiore p(ar)te vocum media(n)te
uni h(abe)re co(n)tigerit / illi q(ui) plures voces h(abe)nt.

pro diffinitoribus fecerunt / Si uero aliqui prouinciales
fuerint / expressis fuerint / in capitulo uero ibi tantum
seruicium / quo ad illos / quo ad usque per
petitis usum / et alios communiter attri presentatur
In huiusmodi capitulo puniti, custodes et
gardianum. presentes / si presentes fuerint / uel per
litteras si absentes / suis officiis renun
ciare teneantur. Quorum renunciatio
ministro uel ab eo / qui tenet eius loco cum
diffinitoribus / in fine capituli si uidebitur
admittatur / Si uero minister non in
esse poterit / et custos non fuerit / custos
in cuius custodia capitulum celebratur / tenet
eius loco eius. Possunt uero diffinitores /
possint corrigere ministrorum et prouincialem /
diffinire / et expedire / cum ipso omnia
que ad prouinciale capitulum pertinebunt. Nec
hoc / cellas fratrum conformes ad earum / Contra
eos capitulum / quod prouinciale est corrigenda notifi
centur / Ordinaciones contra / que ad noticiam mo
rum / ut honestatem / Tradunt pertinet / prouincie
cum dicte prouincie / dictis consuetudinibus /
uariis / Nulla eciam constitutiones / ut
ordinaciones / eadem faciant / absque

prouincie

minorum fratrum consilio et assensu. Subdividi-
118 tur: qui sunt diffinitores in generali capitulo
vel provinciali precedenti, in primo sequenti
capitulo non sunt diffinitores. Et dicimus
subditos, hoc est omnes fratres ministris provincie
subiectos. Procedant autem clerici quantum [illegible]
se ipsis eligent, qui in hoc possint tamen [illegible]
credibiliter. Si iiii diffinitores in territorio mi-
nistri in partes equales se diviserint, corpus
firma prevaleat quod ipse duxerit apprehendere.
Idem tamen quantus qui sit electus in capitulo provin-
ciali non intelligitur pro diffinitore. [illegible]
sequenti anno eligere diffinitores. Electis
diffinitoribus, [illegible] provincialis
ministri [illegible] locorum [illegible]. Ceterum
diffinitoribus presentibus. Et si quis [illegible] in eodem capitulo
qui super illa que scripta sunt proposita [illegible]
[illegible] de ministro, diffinitoribus tamen dicentibus. Mini-
ster seperatus autem talibus relatis, habita sororum
diligenti deliberatione, ministrum corrigentes
secundum formam superius prescriptam. Et quantum
diffinitores voluerint de ministro in capitulo, tene-
atur ipse minister de capitulo exire. Possunt autem
in capitulo ultra communem diei spacium immorari.

prolongetur. Item si incorrigibilis fuerit, ipsum
ab officio ministerii suspendant. et vicarium
de consilio et assensu maioris partis capituli
diffinitores constituant. Ac sic dilatione tamen
incorrigibilis per capitulum applicatam. sub sigil-
lo gardiani vel custodis ministro significent
generali. Si vero insufficiens repu-
tetur. eidem similiter significetur. Ita tamen
quod nulla correptio fiat absque maioris partis
capituli consilio et assensu. Item minister vero sic
suspensus non instituat vicarium nec intro-
mittat se de officio donec de suspensione
fuerit iudicatum. Liceat ei pro causa sua vel qui
possit ire ad generalem ministrum ad se si vo-
luerit excusandum. Teneantur autem fratres in
provinciali capitulo immediate precedente capitulum
generale visitare generalem ministrum de notabilibus
excessibus eius et in eius applicatus
et tales excessus per custodem autem ad genera-
le capitulum transmittatur sub sigillo ministri et
custodis et gardiani loci in quo capitulum provin-
ciale celebratur. Item custodes ministris
et custodibus ad quos spectat illa correctio
generalis ministri ex regula reputet huius

nistri visitacoe in cap° gnali / Et p obedienc
·119· teneant capa p[ro]vincialia / significare cap°
gnali / de excessib[us] et insufficiencia ministri / Et
de recepcoe in vellum ~~p[ro]curatoris~~ p[ro]curent / et sta
tu et terminis pace / p[ro]vincie s[e]c[un]d[u]m / Si
vo qd absit alic[uius] p[ro]vincie stat[us] / p[ro]
vinciale cap[itu]m fuit gnali cap° mediante
nunciat[us] / et hui[us] mediatum fuit plegitur
documenta gubati / custodes et diffinitores
qui in hui[us] modi media° consenserint / inha
biles ad tuenda min[ist]ri ordinis officia / sic
in obediencias et mediates / p[er] cap[itulu]m gnale
reddant. Et cu[m] t[em]p[or]ib[us] in quib[us] nunc
p[ro]vincie de cap° teneant. Et si pax no[n] fuit
tam turbacoe sederint / et sciant qd statim
illa. q[ue] miserint succedet / mea° gnali
Recusacoes aut peticoes et statum p[ro]vin
ciar[um] insinuacoes / no[n] in una l[itte]ra / s[ed] singula
sigillatim / i[n] singulis l[itte]ris / ad maiorem ex
pedicoem / gnali cap° nunciatur. Et forma
coe sebendi / put ordinauit alias cap[itu]m
gnale / ab omnib[us] obs[er]uetur / et qd in l[itte]ris
mittendis / ad cap[itu]m gnale de statu p[ro]vin
ciar[um] / no[n] ponat[ur] nomine gnalis ministri.

Sigillum tamen eius / in hijs litteris apponatur / sicut supra est expositum. / Predicte autem littere clause fiant / ne nullus legat aut videat / que continent in eis / Nichil autem probatur ex capitulo generali / proponendo nuncium / vel commendando ipsum / in provinciali capitulo / possunt tamen scribere / si qui habent scribere / contra ipsum / provinciali capitulo. Idem scribendi modus / contra custodes / et gardianos / ad provinciale capitulum tenebitur.

De capitulo generali. xi. capitulum.

Cum regula dicat / quod capitulum generale fiat ubicumque generali ministro fuit ordinatum / statuimus de voluntate generalis ministri / ne ultra tres annos capitulum differatur / nisi generalis minister cum generali capitulo in proximo precedenti capitulo / propter manifesta necessitate duxerit prolongandum / Et propter labores fratrum compescendos / ordinamus / quod ad generale capitulum aliquatenum [?] citra montes / et ultra secreto celebretur / In quacumque provincia vel loco generalis minister duxerit ordinandum / Ad generale capitulum conveniunt / ministri aliibi cum uno honesto socio / et custos electus et cum discreto / a capitulo provinciali electus.

ita quod custos portet litteras testimoniales sub sig-
80 illo custodum / diffinitorum / vel commissi / custodie
et gardiani loci / in quo prefatum capitulum fuit cele-
bratum. Quod si aliquem istorum mori contigerit /
vel infirmari / vel alias legitime impediri /
sic quod non possit venire / alius custos cum su-
todibus / vel alius diffinitor / vel discretus / aliquis de
ministro consociis eligatur / Si contingat
expositis aliquid vel aliquos non venire / nichil-
ominus que expedienda sunt per capitulum / per hos ali-
mittantur. Si autem aliqui devenientibus
ad capitulum generale / manifeste contigerit impediri /
teneantur fratres reliqui associare / de loco ad
locum / donec venerit societas oportuna. Et
fratribus euntibus pro confirmatione ministri provin-
cialis / dum fiat redeuntibus a capitulo generali /
donec ad suas provincias reducantur.
Et si aliqui de predictis remanserint / qui
iudicio generalis ministri / vel capituli / non
fuerint legitime impediti / si in officio prela-
tionis / vel electionis fuerint / absolvantur
et mandetur / vel alijs reponi non pos-
sint / usque ad sequens capitulum generale.
Nullus autem / [illegible] [illegible] ad in

D

tendum | audeat p̄sumere | sine licen^ta
cardinalis m̄stri | si p̄us fecit | vel illi ꝛ |
ministri in eius absencia | in cuius p̄vincia
capitulum celebratur. Item nullus ad gñale
capitulum venire p̄sumat | nisi cui ex regula
vel constitutionibus hoc competit | aut de lima gñali
vel p̄vinciali m̄str | si gñalis ministerij
officium tunc vacaverit. Quicumque aut aliter
venit | vel mittatur veniendi p̄vincia in
qua moratur exierit | ipso facto ab omni actu
legitimo | p̄uatus in t'gwm | sit privatus. Et
si capitulum locum intrare | per gardianum loci | vel
eius vicarium | a loco capituli cum p̄batoris capitulum
p obedientiam expellatur | quod debeat p
viij dies p̄terire. Item pena divina de
exeuntibus sine custodias | in tempore veniendi
ad capitulum p̄vinciale | per m̄stros p̄vinciales
non vocatis | vel non licentiatis | et in m̄stri
absencia | vel eius vicarium et custodum in quo
capitulum celebratur. Quod si gardianus vel eius vica
rius talibus consensit vel fecerint una die cum eis
aqua contentur. Ordinamus quod generalis
capitulum diffinitores | sic m̄stri | et cuius diffinitores
de quibus p̄vincia | in p̄vinciali capitulo.

impane

81

ad hoc electus / Et dicimus hic subditos omnes
ministris provincialibus et constitutos / salua
tamen generalis ministri / correctione absolutione
et electione / que secundum regulam ministris et custodibus
conceduntur. In hoc tamen casu / minister super se /
si presentes fuerint / vel pro eis si absentes
renunciare teneantur. Quorum renunciatio
tribunali / uel alicui qui tenet capitulum loco eius
cum generalis [illegible] assensu / si videbitur admittat
Declarat autem generalis minister / cum genera
li [illegible] capitulo. Quod fratres existentes

suas

extra [illegible] provincias puta [illegible] vel
vel in aliis studiis generalibus non possunt

operari

eligi per discretos [illegible] provinciarum / ad genera
le capitulum nec ministrum generalem admit
tat [illegible] si super hoc [illegible]
porrigatur. In omnibus [illegible] casibus
diffinitoribus / pars plurium indistincte
prevaleat / et omni [illegible] [illegible]
non alicui aliquis appellare presumat.
Porro fratres qui veniunt ad generale
capitulum qui non occupantur in diffinitione ne
[illegible] est / quibus diebus expectent / vigilie
et dominica pentecostes / solemniter cele

breviter unam missam. / Ad honorem virginis
gloriose / quod est volumus in provincialibus
capitulis observari / qui fit post bono modo /
Congregati autem ministri et custodes feria
vi. proxima / ante pent. fratres conveniant
et deliberent / cum missa inmediate dicendi sequentis / Pr
ius audita missa / in qua ipsi cantent ympnum
Veni creator spiritus. Deinde dicatur v. Emitte
spiritum t. Oratio / Deus qui corda fi
delium. Postquam custodum ministrorum. Tunc fratres
testimoniales custodum / ministri generali et mi
nistris provincialibus presentantur. Postea
tractent de correctione et statu generalis
ministri hoc modo. Generali coram omnibus
se accusante. post hoc egrediatur / A
confessore / gardiano loci / assumptis secum ali
quibus discretis fratribus de conventu / duos
ministros cum custodibus in cellam reclu
dant / Ita quod nullatenus exire vale
ant / nec illis ullo modo / aliqua alimen
ta ministrentur, donec provideant ut opti
me circa statum generalis ministri / Et ad hoc
tam includentes quam inclusi / firmiter
teneantur. Ita quod si aliquis contra fe
cerit / excommunicatus sit ipso facto / Post

in claustro sit taliter. Minister provincie
82 illius / in qua capitulum celebratur / vel si ipse de-
fuerit / custos illius provincie · clavis custodis
ad capitulare / requirat a singulis per ordinem
in publico / si quid habent dicere de excessibus
et in sufficientia generalis ministri. Et singuli tunc
dicant bona fide / quod cum testimonio de quibus
reputaverint in custodiendum / Et si aliqua accusa-
tiones notabiles proponantur / statim minister provincialis
cum aliquo vel custodibus cum duobus discretis quos
expedire viderit sibi ad hoc assumat / diligenter exa-
minent / quas pertinentes reperierint. Et mox in medium
recitaverint / eadem revocata audientia pro-
tinus. Et eodem excessu item sive accusatio
et excusationibus communis collatio habeatur / Qua
peracta per dictos discretos singulorum vota · sive
in cedulis facta publice perquirantur / Ut tamen cum
appareat dictum generalem ministrum esse corrigendum
et etiam penitus ad monendum. Omnibus tunc exp-
tis et mox in medium recitatis / maior summam
maioris partis mediate [illegible] omnium / ad cor-
ad rectionem eius / vel amotionem eius procedat
hoc modo / si tamen corrigendus fuerit per
ministros et custodes ibidem / communiter corrigatur
Si vero penitus amovendus procedatur

tres disquisitores eidem renovato / seorsum
secrete prius indicaverant / consensio voluntaria
Et si in continenti non cessit in dilationem
permoto deceditur / Et statim ipso foras
egresso / hostioque ut prius firmiter obfirmato
observato / ad classem procedat / ita ut
in mane sequenti / hora et ordo alium generales
missarum / presente vel absente / Feria 2a post
pentecosten mane tenetur missa de sancto spiritu / qua
cantata / intrent fratres locum capituli / et stat sermo
fratribus in commune / Quo completo / recitentur nomina
fratrum defunctorum / atque generalis capituli / priori
precedenti / pro quibus dicatur psalmus De profundis et
in fine Requiem eternam. Et ne nos. A porta
inferi. Requiescant in pace. Amen. Domine exaudi.
Dominus vobiscum. Oratio absol. et cetera. Numerus
autem fratrum ibidem recitetur ad singulas
provincias defunctorum / ut in presenti in 3 capitulo
sit ius absolvendi / postea fratres petentes venias
petentes / et recommendacione in fine capituli legantur.
Et videatur de quibus fuit videndum / Et hinc
omnes qui non debent interesse capitulo exeant
Nullus autem religiosus alterius religionis
vel professionis / nullusque secularis / cuiuscumque
ordinis dignitatis / conditionis vel status existat
capitulis ad intra. [illegible] ad excusandum

capituli

PHILADELPHIA

83

Fr(atr)es qui n(on) venerunt audiant. / Deinde
fiat collo(quium) sup(er) hijs / que de p(ro)vincijs ad cap(itulu)m
s(un)t transmissa / et p(ro)videat(ur) p(er) g(e)n(er)ale cap(itulu)m
et diffinitores de singulis, ut a(liqua) / de correctione
corrigendorum / de ordinatione ordinandorum / et
p(ro)curent diligenter / qualiter regula / insti
tuta / d(omi)ni p(a)p(e) / et g(e)n(er)al(is) cap(ituli) / in singulis
p(ro)vincijs / fuerint custodita. / Promoveantur
aut de lectorib(us) / et p(re)dicatorib(us) / de mittendis
int(er) Sarracenos / et alios infideles / de
mittendis de una p(ro)vincia ad aliam p(ro)vinciam /
ad manendum / et h(uius)m(odi) / Et in fine assignetur
locus sequentis cap(itu)li / et fiat co(mmun)is confessio
et absolutio / p(re)sentatis [illegible] / Deposit(io)
anathematizatio / postea venie de [illegible].
~~laudem [illegible] postea [illegible] Confirma [illegible]~~
~~[illegible] in fine [illegible]~~
Similis solemnitas in fine p(ro)vincial(is)
cap(itu)li observetur. / Cum h(oc) decreto fuerit statut(um)
in cap(itu)lo g(e)n(er)ali / sub sigillo g(e)n(er)al(is) [illegible] ad sin
gulas p(ro)vincias [illegible] / [illegible] nec co
scribatur / [illegible] ordinis [illegible] [illegible] in
[illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] et p(ro)vin
[illegible] [illegible] diffini[illegible] [illegible] g(e)n(er)al(is) / apud sanctam
[illegible] [illegible] . In festo [illegible] . An(n)o . d(omi)ni . [illegible]

H 4349

P091
M31